

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi jätelain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Jätelakiin ehdotetaan lisättäviksi paristoja ja akkuja koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin täytäntöönpanon edellyttämät säännökset.

Esityksen mukaan käytettyjen paristojen ja akkujen jätehuollon järjestelyt perustuisivat vastedes tuottajavastuuseen. Esityksessä säädetäisiin käytettyjen paristojen ja akkujen jätehuoltoa ja sen rahoittamista koskevat tuottajan velvollisuudet. Tuottajan ohella myös pariston ja akun jakelijan olisi osallistuttava käytettyjen kannettavien paristojen ja akku-

jen keräykseen ja vastaanottoon. Lisäksi säädetäisiin pariston ja akun merkitsemistä koskevista velvollisuuksista sekä tehtäisiin eräitä täsmennyksiä tuottajatiedostoon merkitsemistä ja hyväksymistä samoin kuin tuotteiden markkinavalvontaa koskeviin säännöksiin. Tarkemmat säännökset paristoista ja akuista sekä käytettyjen paristojen ja akkujen jätehuollosta annettaisiin valtioneuvoston asetuksella.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä toukokuuta 2008.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 JOHDANTO.....	3
2 NYKYTILA.....	3
2.1 Lainsäädäntö ja käytäntö.....	3
2.2 EU:n ja sen jäsenvaltioiden lainsäädäntö.....	5
2.3 Nykytilan arviointi.....	6
3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	7
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	8
4.1 Taloudelliset vaikutukset.....	8
4.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	9
4.3 Ympäristövaikutukset.....	9
4.4 Yhteiskunnalliset vaikutukset.....	10
5 ASIAN VALMISTELU.....	10
5.1 Valmisteluvaiheet ja –aineisto.....	10
5.2 Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen.....	10
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	12
1 Lakiehdotuksen perustelut.....	12
2 Tarkemmat säännökset.....	14
3 Voimaantulo.....	15
LAKIEHDOTUS.....	16
jätelain muuttamisesta.....	16
LIITE 1.....	20
RINNAKKAISTEKSTIT.....	20
jätelain muuttamisesta.....	20
LIITE 2.....	27
ASETUSLUONNOS 1.....	27
paristoista ja akuista.....	27
LIITE 3.....	37
ASETUSLUONNOS 2.....	37
sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n muuttamisesta.....	37
LIITE 4.....	38
VASTAAVUUSTAULUKKO.....	38

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Paristot ja akut ovat tärkeä energianlähde yhteiskunnassamme. Niitä käytetään laajalti erilaisissa yksityis- ja ammattikäytössä olevissa tuotteissa ja laitteissa.

Paristot ja akut voidaan luokitella käyttäjien, tekniikan tai tiettyjen ominaisuuksien, kuten uudelleen varattavuuden tai koon mukaan. Paristojen ja akkujen markkinat jaetaan usein kahteen luokkaan: (1) yleensä alle kilogramman painavat yleiskäyttöiset kannettavat paristot ja akut sekä nappiparistot ja – akut ja (2) yleensä yli kilogramman painavat ajoneuvoissa ja teollisuudessa käytettävät paristot ja akut.

Kannettavia paristoja ja akkuja käytetään mitä erilaisimmissa sähkö- ja elektroniikkalaitteissa. Ajoneuvojen paristot ja akut ovat pääasiassa lyijyakkuja, joita käytetään muun muassa ajoneuvojen käynnistimissä ja valaisimissa. Teollisuudessa paristoja ja akkuja käytetään esimerkiksi varaenergiana tai käyttövoiman lähteenä teleliikenteessä ja raidesovelluksissa.

Osa paristoista ja akuista sisältää huomattavia määriä, jopa useita kymmeniä painoprosentteja elohopeaa, kadmiumia tai lyijyä. Muita paristoissa ja akuissa käytettyjä haitallisia aineita ovat muun muassa sinkki, kupari, mangaani, litium ja nikkeli.

Paristoista ja akuista ei aiheudu erityisiä ongelmia ympäristönsuojelun kannalta niiden käytön aikana, vaan ongelmat liittyvät erityisesti jätehuoltovaiheeseen. Puutteellisesti järjestetyn keräyksen takia huomattava osa käytetyistä kannettavista paristoista ja akuista joutuu muun jätteen mukana kaatopaikoille ja jätteiden polttolaitoksiin, joissa ne lisäävät näiden laitosten raskasmetalli- ja muita päästöjä veteen, ilmaan ja maaperään.

Paristoista ja akuista annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (2006/66/EY, jäljempänä uusi paristodirektiivi) pyritään vähentämään paristoista ja akuista aiheutuvia ympäristöhaittoja yhtäältä rajoittamalla eräiden ympäristölle haitallisten paristojen ja akkujen luovuttamista

markkinoille ja toisaalta edellyttämällä, että jäsenmaat perustavat tehokkaita käytettyjen paristojen ja akkujen keräys- ja kierrätysjärjestelmiä. Direktiivillä pyritään myös yhdenmukaistamaan paristoja ja akkuja sekä käytettyjä paristoja ja akkuja koskevat kansalliset toimet sisämarkkinoiden häiriöttömän toiminnan varmistamiseksi. Direktiivi on saatettava voimaan 26 päivään syyskuuta 2008 mennessä. Samasta päivästä kumotaan tiettyjä vaarallisia aineita sisältävistä paristoista ja akuista annettu nykyinen neuvoston direktiivi (91/157/ETY, jäljempänä vanha paristodirektiivi).

Ehdotetulla lailla tehtäisiin mahdolliseksi uuden paristodirektiivin täytäntöönpano Suomessa. Tarkemmat säännökset paristoista ja akuista sekä käytettyjen paristojen ja akkujen tuottajavastuuseen perustuvasta jätehuollosta annettaisiin valtioneuvoston asetuksella.

2 Nykytila

2.1 Lainsäädäntö ja käytäntö

Lainsäädäntö

Ympäristönsuojelun kannalta keskeiset paristoja ja akkuja koskevat säännökset sisältyvät jätelakiin (1072/1993) sekä sen ja kemikaalilain (744/1989) nojalla eräitä vaarallisia aineita sisältävistä paristoista ja akuista annettuun valtioneuvoston päätökseen (105/1995).

Mainittu valtioneuvoston päätös sisältää vanhaan paristodirektiiviin perustuvat säännökset paristoista ja akuista tuotteina. Valtioneuvoston päätös koskee siinä säädetyn raja-arvon ylittäviä määriä elohopeaa, kadmiumia tai lyijyä sisältäviä paristoja ja akkuja. Elohopeaa sisältävien paristojen ja akkujen luovuttaminen markkinoille on pääsääntöisesti kielletty. Soveltamisalaan kuuluvissa paristoissa ja akuissa on oltava niiden erilliskeräystä ja raskasmetallis sisältöä osoittava merkintä. Käytetyt paristot ja akut on

voitava poistaa helposti laitteesta käytön jälkeen. Paristojen ja akkujen myynnin yhteydessä on tiedotettava muun ohella paristoihin ja akkuihin tehdyistä merkinnöistä ja niiden merkityksestä. Valtioneuvoston päätöksen soveltamisala on suppea ja se kattaa vain pienen osan markkinoilla olevista paristoista ja akuista.

Käytettyjen paristojen ja akkujen (jätteen) keräyksen ja muun jätehuollon perusvelvoitteista säädetään jätelaissa. Niiden jätehuollon järjestäminen on jätelain mukaan lähtökohtaisesti jätteen haltijan velvollisuus. Kunnan on kuitenkin järjestettävä asumisessa syntyvän jätteen sekä siihen rinnastettavan julkisessa toiminnassa syntyvän jätteen vastaanotto ja jätehuolto. Jätelaissa säädetään lisäksi erikseen kunnan velvollisuudesta järjestää kotitalouksien ongelmajätteen vastaanotto. Vastaanottovelvollisuus koskee yleensä myös maa- ja metsätaloudessa syntyneitä ongelmajätteitä.

Käytettyjen paristojen ja akkujen jätehuoltoon sovelletaan tapauksen mukaan kaatopaikoista annettua valtioneuvoston päätöstä (861/1997) ja jätteen polttamisesta annettua valtioneuvoston asetusta (362/2003). Jätteen siirtoihin sovelletaan jätelain ohella jätteen siirrosta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1013/2006. Myös ajoneuvoista ja romuajoneuvoista jätelain nojalla annetuissa valtioneuvoston asetuksissa (572/2003 ja 581/2004) sekä sähkö- ja elektroniikkalaitteista ja sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta jätelain nojalla annetuissa valtioneuvoston asetuksissa (853/2004 ja 852/2004) on paristoja ja akkuja koskevia säännöksiä.

Elohopeaa sisältävät käytetyt paristot ja akut, käytetyt nikkelikadmium- ja lyijyparistot ja -akut sekä lajittelemattomat käytetyt paristot ja akut luokitellaan yleisimpien jätteen sekä ongelmajätteen luettelosta annetun ympäristöministeriön asetuksen (1129/2001) mukaan ongelmajätteiksi. Niihin sovelletaan ongelmajätteistä annettavista tiedoista sekä ongelmajätteen pakkaamisesta ja merkitsemisestä annettua valtioneuvoston päätöstä (659/1996) ja ongelmajätteistä jätelainsäädännössä säädettyjä muita erityisvaatimuksia.

Käytäntö

Kannettavien paristojen ja -akkujen myynnistä Suomessa ei ole kattavia selvityksiä eikä tilastotietoja. Paristoja ja akkuja luovutetaan markkinoille sekä irtoparistoina ja -akkuina että sisällytettynä tai asennettuina erilaisiin laitteisiin. Karkeiden arvioiden mukaan vuosittain markkinoille luovutettavien kannettavien paristojen ja akkujen määrä on noin 3 000-4 000 tonnia. Käytettyjen kannettavien paristojen ja akkujen vuosittaisen jätekertymän arviointi on vaikeaa, koska paristojen ja akkujen käyttöaika vaihtelee suuresti sekä pariston ja akun laadun että käyttötarkoituksen mukaan.

Käytettyjä kannettavia paristoja ja akkuja keräävät lähinnä kunnat, mutta myös esimerkiksi eräät kauppaliikkeet. Käytettyjä kannettavia paristoja ja akkuja otetaan lisäksi talteen osana sähkö- ja elektroniikkalaiteromun keräystä. Tehtyjen kyselyjen ja yleensä alueellisten selvitysten perusteella käytettyjen kannettavien paristojen ja akkujen keräysaste on varsin alhainen. Eräässä muutama vuosi sitten toteutetussa koko maan kattaneessa selvityksessä erilliskerättyjen käytettyjen kannettavien paristojen ja akkujen määrän arvioitiin olevan keskimäärin noin 100 grammaa asukasta kohden vuodessa. Tämä vastaisi noin 15 painoprosentin keräysastetta.

Vain pieni osa vastaanottopaikkoihin toimitetuista käytetyistä kannettavista paristoista ja akuista on ongelmajätteinä pidettäviä paristoja ja akkuja, jotka nykyisten säännösten mukaan on kerättävä talteen erillään muista jätteistä. Sekalaisia paristoja ja akkuja sisältävät jäte-erät sekä erilleen lajitellut, ongelmajätteinä pidettävät paristot ja akut on viety maasta. Suomessa on yksi, vuonna 2006 toimintansa aloittanut käytettyjen kannettavien paristojen ja akkujen lajitteluun ja jatkokäsittelyyn erikoistunut yritys. Suurin osa käytetyistä kannettavista paristoista ja akuista joutuu edelleen kaatopaikoille.

Ajoneuvojen lyijyakkuja luovutetaan markkinoille vuosittain noin 12 000-15 000 tonnia. Käytettyjä ajoneuvojen akkuja kertyy lähinnä kuntien vastaanottopaikkoihin, romuajoneuvojen vastaanottopaikkoihin sekä romuliikkeisiin. Käytettyjen teollisuusparistojen ja -akkujen määristä ei ole tilastotie-

toja. Niiden keräyksestä huolehtivat yleensä tuotteiden maahantuojat. Suurin osa ajoneuvojen ja teollisuuden käytetyistä paristoista ja akuista saadaan nykyisin talteen ja niiden keräys- ja kierrätysaste arvioidaan melko hyväksi. Tämä johtuu pitkälti siitä, että lyijyn maailmanmarkkinahinta on viime vuosina ollut poikkeuksellisen korkea. Kerätyt tällaiset paristot ja akut on viety maasta hyödynnettäväksi.

Suomessa ei ole tavanomaisten paristojen tai akkujen valmistusta, vaan kyseiset tuotteet tuodaan maahan joko sellaisinaan tai asennettuina laitteisiin. Suomessa toimii yritys, joka on kehittänyt tiettyihin erikoissoveluksiin tarkoitettuja ns. pehmeitä paristoja.

Suomessa tuotetaan elohopeaa ja kadmiumia pienehköinä sivutuotevirtoina sinkki-tuotannon yhteydessä. Elohopean käyttö paristoissa on jatkuvasti vähentynyt ja nikkeli-kadmiumparistoja ja -akkuja on osin korvattu muilla paristoilla ja akuilla. Teollisuusmaissa suurin osa tuotetusta kadmiumista on käytetty nikkelikadmiumakkujen valmistukseen.

2.2 EU:n ja sen jäsenvaltioiden lainsäädäntö

Yleistä

Euroopan unionin jäsenvaltioissa voimassa olevien paristoja ja akkuja koskevien säästöjen perustana on vanha paristodirektiivi. Direktiivissä veloitetaan jäsenvaltiot varmistamaan vaaralliseksi jätteiksi luokiteltujen käytettyjen paristojen ja akkujen erillis-keräys muun muassa laatimalla paristoja ja akkuja koskevia toimintaohjelmia. Direktiivin soveltamisala on suppea ja se on varsin yleinen. Direktiivi ei sisällä yksityiskohtaisia vaatimuksia käytettyjen paristojen ja akkujen jätehuollon järjestämisestä eikä siinä säädetä mitattavissa olevista toimista ja tavoitteista, joiden toteutumista voitaisiin seurata.

Edellä esitetyistä syistä jäsenvaltioiden kansalliset säädökset eroavat toisistaan merkittävästi. Keräyksen ja kierrätyksen laajuudessa on suuria eroja. Eräissä jäsenvaltioissa keräys- ja kierrätysjärjestelmien piiriin kuuluvat kaikki paristot ja akut. Toisissa jäsenvaltioissa vain vaaralliseksi jätteiksi luoki-

tellut paristot ja akut on kerättävä talteen erillään muista jätteistä. Myös eri toimijoiden vastuut vaihtelevat jäsenvaltioittain. Toisissa jäsenvaltioissa kunnat vastaavat käytettyjen paristojen ja akkujen jätehuollon järjestämisestä, toisissa taas jätehuolto perustuu tuottajavastuuseen. Myös keräysasteet vaihtelevat huomattavasti. Joissakin jäsenvaltioissa kannettavien käytettyjen paristojen ja akkujen keräysaste on lähes olematon, toisissa on päästy yli 60 prosentin keräysasteeseen. Toimijat ovat myös ilmoittaneet ongelmista, jotka johtuvat paristojen ja akkujen markkinoille luovuttamisen rajoittamista ja merkintöjä koskevien vanhan paristodirektiivin säännösten erilaisesta täytäntöönpanosta. Direktiivin tavoitteita ei ole saavutettu.

Uusi paristodirektiivi

Uusi paristodirektiivi sisältää yksilöidyt veloitteet ja tavoitteet paristoista ja akuista aiheutuvien ympäristöhaittojen vähentämiseksi. Direktiivissä on sekä paristojen ja akkujen markkinoille luovuttamista että käytettyjen paristojen ja akkujen keräystä, kierrätystä ja käsittelyä koskevia säännöksiä ja vaatimuksia.

Direktiivin soveltamisala on laaja. Sitä sovelletaan periaatteessa kaikkiin paristoihin ja akkuihin riippumatta niiden muodosta, tilavuudesta, painosta, koostumuksesta ja käyttötarkoituksesta sekä vastaaviin käytettyihin paristoihin ja akkuihin. Sitä sovelletaan lisäksi sähkö- ja elektroniikkalaitteisiin ja ajoneuvoihin sekä osin myös muihin tuotteisiin sisältyviin paristoihin ja akkuihin.

Direktiivissä kielletään yli 0,0005 painoprosenttia elohopeaa sisältävien paristojen ja akkujen markkinoille luovuttaminen. Nappiparistoissa saa kuitenkin olla enintään kaksi painoprosenttia elohopeaa. Lisäksi kielletään yli 0,0002 painoprosenttia kadmiumia sisältävien paristojen ja akkujen luovuttaminen markkinoille eräin direktiivissä säädettyinä poikkeuksin.

Jäsenvaltioiden on edistettävä tutkimusta, jolla vähennetään paristojen ja akkujen ympäristövaikutuksia koko niiden elinkaaren aikana. Jäsenvaltioiden on myös edistettävä vähemmän vaarallisia tai haitallisia aineita sisältävien paristojen ja akkujen markki-

nointia. Erityisesti elohopeaa, kadmiumia ja lyijyä on pyrittävä korvaamaan muilla aineilla.

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimet maksimoidakseen käytettyjen paristojen ja akkujen erilliskeräys ja minimoidakseen paristojen ja akkujen loppukäsittely sekalaisena yhdyskuntajätteenä. Tavoitteena on saavuttaa korkea kierrätysaste kaikille käytetyille paristoille ja akuille.

Jäsenvaltioiden on varmistettava käytettyjen kannettavien paristojen ja akkujen keräysjärjestelmien perustaminen siten, että käyttäjät voivat poistaa käytöstä paristot ja akut helposti ja maksutta. Myös jakelijoiden on osallistuttava keräykseen. Direktiivissä vahvistetaan käytettyjen kannettavien paristojen ja akkujen keräyksen vähimmäistavoitteiksi 25 % vuonna 2012 ja 45 % vuonna 2016. Jäsenvaltiot voivat yksilöidä keräykseen osallistuvien toimijoiden velvollisuudet. Käytettyjen kannettavien paristojen ja akkujen keräysasteen laskentamenettelyä on tarkoitus vielä täsmentää komitologiamenettelyssä.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tuottajat huolehtivat teollisuusparistojen ja –akkujen sekä ajoneuvoparistojen ja –akkujen keräyksen järjestämisestä. Teollisuuden ja ajoneuvojen käytetyille paristoille ja akuille ei ole asetettu määrällisiä keräystavoitteita. Niiden sijoittaminen kaatopaikoille tai muu loppukäsittely on sen sijaan kielletty.

Direktiivin mukaan kaikki kerätyt käytetyt paristot ja akut on esikäsiteltävä ja kierrätettävä. Lisäksi säädetään kierrätystehokkuuden vähimmäistavoitteista. Niiden mukaan lyijyparistoista ja –akuista on kierrätettävä keskimäärin 65 painoprosenttia ja nikkeli-kadmiumparistoista ja –akuista keskimäärin 75 painoprosenttia. Muiden käytettyjen paristojen ja akkujen sisältämästä materiaalista on kierrätettävä keskimäärin 50 painoprosenttia. Esikäsitely ja kierrätys voidaan säädetyin edellytyksin toteuttaa myös viemällä käytetyt paristot ja akut maasta.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tuottajat tai heidän puolestaan toimivat kolmannet osapuolet vastaavat kaikista nettokustannuksista, jotka aiheutuvat alkukeräyksen jälkeisestä käytettyjen paristojen ja akkujen keräämisestä, esikäsitelystä ja kierrätyksestä. Tuottajien on vastattava myös kustannusis-

ta, jotka aiheutuvat käytettyjen kannettavien paristojen keräystä, esikäsitelyä ja kierrätystä koskevista tiedotuskampanjoista. Rahoitusta koskevia velvoitteita sovelletaan kaikkiin käytettyihin paristoihin ja akkuihin riippumatta siitä, milloin ne on luovutettu markkinoille.

Direktiivin mukaan kaikki tuottajat on rekisteröitävä. Yksityiskohtaiset vaatimukset rekisteröintimenettelystä on tarkoitus vahvistaa komitologiamenettelyssä.

Direktiivin mukaan käyttäjälle on tiedotettava kattavasti muun ohella käytettyjen paristojen ja akkujen keräys- ja kierrätysjärjestelmistä sekä siitä, että tällainen jäte tulisi kerätä talteen erillään muista jätteistä. Kaikki paristot ja akut on lisäksi merkittävä erilliskeräystä osoittavalla tunnuksella. Direktiivissä yksilöidyt raja-arvot ylittäviä määriä elohopeaa, kadmiumia tai lyijyä sisältävät paristot ja akut on lisäksi merkittävä kyseisen raskasmetallin kemiallisella merkillä. Kannettavat paristot ja akut sekä ajoneuvoparistot ja –akut on myös merkittävä niiden tehoa osoittavalla merkinnällä, josta on tarkoitus säätää tarkemmin komitologiamenettelyssä.

Direktiivissä on säännökset sen täytäntönnäpönnän seurantaan koskevien tietojen toimittamisesta Euroopan yhteisöjen komissiolle.

Direktiivin johdanto-osan mukaan direktiivi ei rajoita romuajoneuvoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (2000/53/EY) ja sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (2002/96/EY) soveltamista. Tuottajavastuun osalta paristojen ja akkujen tuottajat sekä pariston tai akun sisältävien sähkö- ja elektroniikkalaitteiden ja ajoneuvojen tuottajat ovat vastuussa markkinoille luovuttamiensa paristojen ja akkujen jätehuollosta.

2.3 Nykytilan arviointi

Paristoja ja akkuja käytetään yhä yleisemmin erilaisten tuotteiden virranlähteenä. Jätteenä käytöstä poistettavien paristojen ja akkujen määrä on vastaavasti jatkuvasti kasvanut. Käytettyjen paristojen ja akkujen talteenotto erillään muista jätteistä on entistä perustellumpaa ympäristönsuojelun kannalta.

Tällä tavoin voidaan parantaa yhdyskuntajätteiden laatua ja puhtausastetta ja osaltaan helpottaa tavanomaisten jätteiden käsittelyä ja hyödyntämistä. Kasvavien jätemäärien ja kierrätysteknologian kehityksen takia paristoissa ja akuissa olevan materiaalin hyödyntäminen on aikaisempaa mielekkäämpää myös taloudellisesti.

Paristoista ja akuista annetut nykyiset erityissäännökset koskevat vain elohopeaa, kadmiumia ja lyijyä sisältäviä paristoja ja akkuja. Ne kattavat siten vain hyvin pienen osan markkinoilla olevista kannettavista paristoista ja akuista. Vain ongelmajätteiksi luokitellut paristot ja akut on kerättävä talteen erillään muista jätteistä. Muut käytetyt paristot ja akut saa laittaa yhdyskuntajätteiden ja muiden tavanomaisten jätteiden joukkoon. Näissäkin paristoissa ja akuissa on kuitenkin erilaisia ympäristölle haitallisia aineita, jotka vaikeuttavat muun jätehuollon asianmukaista järjestämistä.

Käytettyjen kannettavien paristojen ja akkujen keräysaste on nykyisin varsin alhainen. Tämä johtuu puutteellisesti järjestetystä keräyksestä. Keräysjärjestelmä on monimutkainen kuluttajan ja muun käyttäjän kannalta, jonka tulisi erotella ongelmajätteiksi luokitellut erilliskerättävät paristot ja akut muista paristoista ja akuista. Käytännössä käyttäjä toimittaakin usein kaikki paristot ja akut erilliskeräykseen, jos niiden laadusta ei ole varmuutta. Käytettyjen paristojen ja akkujen luovuttaminen keräykseen tulisi olla mahdollisimman vaivatonta. Vastaanottoaikoja tulisi olla runsaasti ja niiden tulisi sijaita lähellä käyttäjää.

Käytettyjen paristojen ja akkujen keräyksestä ja muusta jätehuollosta vastaavat nykyisin jätteen haltija ja eräissä tapauksissa kunta. Tämä poikkeaa ajoneuvoromun ja sähkö- ja elektroniikkalaiteromun jätehuoltojärjestelyistä, joista vastaavat kyseisten tuotteiden tuottajat. Olisi johdonmukaista, että mainittujen tuotteiden jätehuoltojärjestelmät sovitettaisiin yhteen. Valtaosa paristoista ja akuista käytetään ajoneuvoissa ja sähkö- ja elektroniikkalaitteissa. Käytetyt paristot ja akut usein myös poistetaan käytöstä mainittujen tuotteiden mukana.

Ajoneuvojen ja teollisuuden käytettyjen paristojen ja akkujen keräysaste arvioidaan nykyisin

varsin hyväksi. Isohkon kokonsa takia näitä paristoja ja akkuja ei yleensä hukata. Korkea keräysaste johtuu myös nykyisestä korkeasta lyijyn maailmanmarkkinahinnasta. Keräysaste ja keräyksen laatutaso ovat kuitenkin vaihdelleet.

Nykyinen lainsäädäntö täyttää vanhan paristodirektiivin mukaiset vaatimukset. Se ei kuitenkaan riittävästi ohjaa käytettyjen paristojen ja akkujen keräystä ja muuta jätehuoltoa. Uuden paristodirektiivin täytäntöönpano edellyttää käytettyjä paristoja ja akkuja koskevan nykyisen jätehuoltojärjestelmän perusteellista uudistamista.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tavoitteena on tehostaa käytettyjen paristojen ja akkujen keräystä ja kierrätystä siten, että kaatopaikoille ja jätteenpolttoon joutuu mahdollisimman vähän käytettyjä paristoja ja akkuja. Näin parannettaisiin yleisesti yhdyskuntajätteiden käsittelyn laatutasoa vähentämällä tavanomaiseen jätehuoltoon ohjautuvien ympäristöä kuormittavien haitallisten aineiden määrää. Samalla edistettäisiin paristoihin ja akkuihin sisältyvien eräiden aineiden palauttamista kansantalouden kiertoon ja siten luonnonvarojen kestävää käyttöä ja materiaalitehokkuutta. Esityksellä tehtäisiin mahdolliseksi uuden paristodirektiivin täytäntöönpano.

Keräyksen tehostamiseksi ehdotetaan jätteen haltijan ja kunnan vastuuseen perustuvaa nykyistä jätehuoltojärjestelmää muutettavaksi siten, että käytettyjen paristojen ja akkujen jätehuollosta vastaisivat vastedes paristojen ja akkujen tuottajat. Tuottajien olisi järjestettävä käytettyjen paristojen ja akkujen maksuton vastaanotto käyttäjää lähellä olevassa helppopääsyisessä paikassa. Tuottajat vastaisivat myös jätehuollon kustannuksista. Lisäksi säädettäisiin eräiden paristojen ja akkujen jakelijoiden velvollisuudesta ottaa myyntipisteissä vastaan käytettyjä paristoja ja akkuja. Keräystä myös yksinkertaistettaisiin käyttäjän kannalta siten, että erilliskeräys koskisi kaikkia paristoja ja akkuja eikä vain runsaasti tiettyjä raskasmetalleja sisältäviä paristoja ja akkuja, kuten nykyisin. Muiden maiden kokemusten perus-

teella kaikkien paristojen ja akkujen keräys parantaa samalla runsaasti elohopeaa, kadmiumia ja lyijyä sisältävien paristojen ja akkujen keräystä.

Keräyksen onnistumiseksi käyttäjille olisi tiedotettava suunnitelmallisesti käytettävissä olevista käytettyjen paristojen ja akkujen vastaanottoaikoista ja jätehuoltojärjestelmistä. Paristot ja akut olisi myös merkittävä erilliskeräystä osoittavin ja muin merkinnöin.

Uudistus toteutettaisiin tarkistamalla tuottajavastuuta koskevaa jätelain 3 a lukua siten, että yleiset tuottajavastuusäännökset koskisivat myös paristoja ja akkuja. Lisäksi tehtäisiin eräitä tarpeellisia muita täsmennyksiä ja lisäyksiä mainitun luvun säännöksiin ja 8 luvun tuottajien rekisteröintiä koskeviin säännöksiin. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tarkemmin tuottajavastuuseen perustuvasta käytettyjen paristojen ja akkujen jätehuollosta, kuten keräystavoitteista ja kierrätystehokkuuksista sekä niiden toteutumisen seurannasta.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Taloudelliset vaikutukset

Tuottajavastuuseen perustuvan jätehuollon periaatteiden mukaan tuotteen valmistajat ja maahantuojat vastaavat jätteenä käytöstä poistettavan tuotteen jätehuollon järjestämisestä aiheutuvista kustannuksista. Tuottaja siirtää yleensä jätehuoltokustannukset uuden tuotteen hintaan tuotteen käyttäjän maksettavaksi. Tuotteen käyttäjä voi puolestaan toimittaa käytetyn tuotteen kustannuksitta asianmukaiseen keräyspaikkaan. Käytännössä käyttäjä maksaa siten jätehuoltokustannukset etukäteen ostaessaan tuotteen eikä vasta hylätessään tuotteen jätteenä, kuten tavanomaisesti järjestetyssä jätehuollossa.

Käytettyjen kannettavien paristojen ja akkujen keräyksen, lajittelun ja kierrätyksen laajentamisesta ja tehostamisesta sekä järjestelmän seurannan järjestämisestä uuden paristodirektiivin mukaisesti aiheutuisi jonkin verran lisäkustannuksia verrattuna nykyisiin jätehuoltojärjestelyihin. Kustannuslisäyksiä on vaikea arvioida. Ne vaihtelevat suuresti sen mukaan, miten keräys käytännössä järjes-

tetään. Eräiden maiden kokemusten perusteella kustannusten ja keräysasteen välillä ei ole suoraa yhteyttä. Keräysastetta on voitu nostaa yksinkertaisesti keräysjärjestelmien optimoinnilla eli parantamalla keräyspisteiden sijaintia ja informoimalla paremmin yleisöä lisäämättä vastaavasti keräyskustannuksia. Samoin on todettu, että keräysjärjestelmien kustannukset laskevat ajan myötä, kun järjestelmien suunnittelu ja hallinta paranevat ja käyttäjien tietoisuus niistä lisääntyy. Keräyskustannukset (euroa/tonni) ovat myös olleet alhaisemmat kaikkia paristoja ja akkuja koskevassa keräyksessä kuin vain tiettyjen vaarallisten kannettavien paristojen ja akkujen erilliskeräyksessä. Samalla saavutetut keräysasteet ovat olleet korkeammat.

Keräyskustannuksiin vaikuttaa myös se, miten käytettyjen kannettavien paristojen ja akkujen keräys sovitetaan yhteen sähkö- ja elektroniikkalaiteromun tuottajavastuujärjestelmien kanssa. Huomattava osa pariston tai akun sisältävän sähkö- ja elektroniikkalaiteromun keräyskustannuksista aiheutuu nimenomaan käytetyn laitteen keräyksestä. Vastaavasti käytettyjen paristojen ja akkujen keräyksestä aiheutuvat kustannukset ovat vähäiset.

Käytettyjen kannettavien paristojen ja akkujen keräyksen ja kierrätyksen kustannuksista voidaan tehdä karkeita arvioita uuden paristodirektiivin valmisteluasiakirjoissa esitettyjen koko yhteisöä koskevien kustannustietojen perusteella. Niiden mukaan vuotuisiksi lisäkustannuksiksi kotitaloutta kohden arvioitiin yhdestä kahteen euroa, jos direktiiviehdotuksen mukaisen jätehuoltojärjestelmän kaikki kustannukset siirrettäisiin kuluttajien maksettaviksi uusien tuotteiden myyntihinnoissa.

Edellä mainittu vuonna 2003 tehty arvio perustuu kannettavien paristojen ja akkujen valmistajien ja myyjien eurooppalaiselta järjestöltä (EPBA) saatuihin tietoihin. Niiden mukaan kaikille käytetyille kannettaville paristoille ja akuille perustetun tehokkaan jätehuoltojärjestelmän keräys- ja kuljetuskustannukset olisivat 300-500 euroa/tonni ja kierrätyskustannukset 400-900 euroa/tonni. EPBA:n mukaan kierrätyskustannuksia alentavat mittakaavaedut, kun paristoja ja akkuja

kerätään yhä enemmän. Lisäksi kustannuksia alentavat kierrätysmarkkinoiden tehokas kilpailu sekä vähemmän elohopeaa sisältävien paristojen ja akkujen kierrätys muissa kuin erikoistuneissa kierrätyslaitoksissa.

Uuden paristodirektiivin valmisteluasiakirjoissa selvitettiin myös ajoneuvojen ja teollisuuden käytettyjen paristojen ja akkujen keräys- ja kierrätyskustannuksia. Vuonna 2003 tehtyjen komission arvioiden mukaan ajoneuvojen käytettyjen lyijyparistojen ja -akkujen keräyksen ja kierrätyksen kokonaiskustannukset olivat 270-350 euroa/tonni ja kerätyn kierrätetyn lyijyn myynnistä saadut voitot 265-350 euroa/tonni. Nettokustannuksiksi/voitoiksi arvioitiin -77 - +93 euroa/tonni. Teollisuuden käytettyjen nikkeli-kadmiumparistojen ja -akkujen keräys- ja kierrätyskustannusten arvioitiin olevan 0-300 euroa/tonni. Viime vuosina eräiden metallien, erityisesti lyijyn maailmanmarkkinahinnat ovat edelleen kohonneet. Tämä huomioon ottaen, ajoneuvojen ja teollisuuden käytettyjen paristojen ja akkujen uuden paristodirektiivin mukaisten keräys- ja kierrätystavoitteiden toteuttamisesta aiheutuvia lisäkustannuksia ei voida pitää merkityksellisinä yleisen kustannusrakenteen kannalta. Lisäksi voidaan saavuttaa lisäsäästöjä soveltamalla yhteen ajoneuvoparistojen ja -akkujen sekä romuajoneuvojen keräys.

Käytettyjen paristojen ja akkujen keräyksen ja kierrätyksen tehostamisesta syntyisi myös taloudellisia hyötyjä, jotka kuitenkin ovat vaikeasti arvioitavissa määrällisesti. Tällaisia ovat kaatopaikkakustannusten aleneminen ja erilaisten ulkoisten, kuten kielteisten ympäristövaikutusten kustannusten välttäminen.

Uuden paristodirektiivin mukaan kunkin jäsenvaltion on edistettävä tutkimusta muun ohella uusien ympäristömyötäisten ja kustannustehokkaiden käsittely- ja kierrätysmenetelmien kehittämiseksi.

Paristojen ja akkujen tuottajien tai tuottajayhteisöjen merkitsemisestä ja hyväksymisestä tuottajatiedostoon perittäisiin alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista annetun ympäristöministeriön asetuksen (1387/2006) mukainen maksu, joka nykyisin on 400-540 euroa.

4.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Kotitalouksien käytettyjen paristojen ja akkujen keräyksen ja muun jätehuollon järjestämisvelvollisuus siirtyisi kunnilta paristojen ja akkujen tuottajille. Kunnat voisivat edelleen osallistua käytettyjen paristojen ja akkujen jätehuoltojärjestelyihin sen mukaan kuin tuottajien kanssa sovitaan.

Paristojen ja akkujen tuottajien rekisteröinti sekä toimintaan liittyvä valvonta, seuranta, raportointi, tiedotus ja neuvonta lisäävät tuottajavastuun valtakunnallisena valvontaviranomaisena toimivan Pirkanmaan ympäristökeskuksen hallinnollista työtä. Käytettyjen paristojen ja akkujen jätehuollon toimijoiden valvonta kuuluisi asianomaisille alueellisille ympäristökeskuksille ja kunnille, kuten nykyisin.

Esityksen mukaan Turvatekniikan keskus vastaisi itsenäisesti sekä paristojen ja akkujen että sähkö- ja elektroniikkalaitteiden jätelain mukaisesta markkinavalvonnasta. Turvatekniikan keskus valvoo jo nykyisin sähkö- ja elektroniikkalaitteiden eräistä ominaisuuksista jätelain nojalla annettujen säännösten noudattamista, mutta se ei voi edellyttää korjaavia toimia. Tällainen toimivalta on nykyisin säädetty ympäristöministeriölle. Turvatekniikan keskuksen laskelmien mukaan paristojen ja akkujen markkinavalvonnan vuosikustannukset olisivat arviolta 40 000 euroa.

4.3 Ympäristövaikutukset

Esityksellä ja sitä täsmentävillä myöhemmin annettaviksi tarkoitetuilla valtioneuvoston asetuksilla olisi selvästi myönteisiä vaikutuksia käytettyjen kannettavien paristojen ja akkujen keräykseen ja kierrätykseen sekä yleisemmin jätehuoltoon, luonnonvarojen käyttöön, materiaalitehokkuuteen ja ympäristönsuojeluun.

Käytettyjen paristojen ja akkujen keräys- ja kierrätysjärjestelmälle asetettavat selkeät tavoitteet ja laatuvaatimukset sekä järjestelmän laajentaminen kaikkiin paristoihin ja akkuihin tehostaisivat keräystä ja kierrätystä. Kaatopaikoille ja jätteenpolttoon joutuvien paristojen ja akkujen määrä vähenisi, mikä osaltaan vähentäisi näistä toiminnoista aiheutuvia

ympäristöhaittoja. Järjestelmän laajentaminen kaikkiin paristoihin ja akkuihin helpotaisi ja yksinkertaistaisi käyttäjän osallistumista keräykseen. Kaikkia paristoja ja akkuja kattavalla keräyksellä myös parannettaisiin runsaasti elohopeaa, kadmiumia tai lyijyä sisältävien paristojen ja akkujen keräysastetta.

Ajoneuvojen ja teollisuuden isohkojen käytettyjen paristojen ja akkujen keräysaste arvioidaan nykyisin melko hyväksi eikä esityksellä olisi tältä osin kovin merkittäviä vaikutuksia.

4.4 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Esityksen mukaisella keräysjärjestelmällä pyrittäisiin varmistamaan, että koko maassa pariston tai akun käyttäjä voisi vaivattomasti poistaa käytöstä tällaiset tuotteet edelleen toimitettaviksi kierrätykseen. Käytettyjen paristojen ja akkujen keräykseen liittyvällä tehokkaalla tiedottamisella, valistuksella ja neuvonnalla edistettäisiin ihmisten myönteistä suhtautumista muidenkin jätejakeiden erilliskeräykseen ja kierrätykseen.

5 Asian valmistelu

5.1 Valmisteluvaiheet ja -aineisto

Esitys on valmisteltu virkatyönä ympäristöministeriössä. Valmistelutyön aikana on kuultu asian kannalta keskeisiä sidosryhmiä, kuten kaupan, teollisuuden ja jätehuoltoalan järjestöjä.

Keskeisenä valmisteluaineistona on ollut uusi paristodirektiivi ja siihen liittyvät komission ja muut valmisteluasiakirjat. Valmistelussa on myös hyödynnetty nykyisten tuottajavastuusäädösten täytäntöönpanosta saatuja käytännön kokemuksia.

5.2 Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen

Esitysluonnoksesta pyydettiin lausunnot kauppa- ja teollisuusministeriöltä, liikenne- ja viestintäministeriöltä, puolustusministeriöltä, sosiaali- ja terveysministeriöltä, kuluttajavirastolta, Suomen ympäristökeskukselta, Turvatekniikan keskukselta, alueellisilta ympäristökeskuksilta ja ympäristölupavirastoil-

ta. Järjestöistä lausunto pyydettiin Elinkeinoelämän keskusliitolta, Jätelaitosyhdistys ry:ltä, Kemianteollisuus ry:ltä, Kuluttajat-Konsumenterna ry:ltä, Natur och Miljö rf:ltä, Suomen Kaupan Liitolta, Suomen Kuntaliitolta, Suomen luonnonsuojeluliitto ry:ltä, Teknisen Kaupan Liitolta, Teknologiateollisuus ry:ltä ja Ympäristöyritysten liitto ry:ltä. Lisäksi lausunto pyydettiin jätehuoltoalan toimijoilta Akkuser Oy ja Ekokem Oy Ab.

Lausunnonantajat suhtautuivat myönteisesti esitysluonnoksen päälinjauksiin kuten siihen, että jätteenä käytöstä poistettavien paristojen ja akkujen keräys ja kierrätys vastedes perustuisi tuottajavastuuseen. Samalla kiinnitettiin kuitenkin huomiota tarpeeseen yleisesti kehittää nykyistä tuottajavastuusäätelyä muun muassa eri toimijoiden jätehuollon vastuusuhteiden selkeyttämiseksi. Tällaiset kaikkia tuottajavastuuseen kuuluvia tuoteryhmiä koskevat ja laajemminkin jätehuollon järjestämiseen liittyvät seikat on tarkoitus selvittää vireillä olevassa jätelainsäädännön kokonaisuudistuksessa.

Käytettyjen paristojen ja akkujen alkukeräyksen järjestämisestä esitettiin eriäviä näkemyksiä.

Kannettavien paristojen ja akkujen tuottajia edustavat tahot esittivät, ettei tuottajavastuuta tulisi ulottaa tällaisten paristojen ja akkujen keräämiseen jakelijoiden myyntipisteistä. Ehdotus on otettu huomioon osittain. Kattavan keräyksen ja laajan tuottajavastuun toteuttamiseksi uuden paristodirektiivin periaatteiden mukaisesti esityksessä ehdotetaan, että tuottajat vastaisivat jakelijoiden keräämien kannettavien paristojen ja akkujen poiskuljetuksesta. Jakelijoiden olisi kuitenkin ennen kuljetusta koottava kerätyt paristot ja akut kuljetuksen järjestämisen kannalta tarkoituksenmukaisiksi eriksi.

Kuntia edustavat tahot esittivät, että tuottajavastuuseen tulisi kuulua myös kuntien jätteen vastaanottopaikkoihin muun jätteen mukana tai muusta syystä toimitettujen tai joutuneiden kaikenlaisten käytettyjen paristojen ja akkujen nouto näistä paikoista. Ehdotusta ei ole otettu huomioon. Paristoja ja akkuja voi vastaavalla tavalla joutua myös muihin kuin kuntien vastaanottopaikkoihin. Tuottajavastuun ulottaminen kaikkiin mainittuihin paikkoihin hämärtäisi uuden keräysjär-

jestelmän periaatetta, jonka mukaan käytetyt paristot ja akut toimitettaisiin jakelijan tai tuottajan järjestämään vastaanottoon. Vastaanotto paikkoihin mainitulla tavalla kertyneet käytetyt paristot ja akut olisi kuitenkin otettava maksutta vastaan tuottajien vastaanotto paikoissa. Tuottajien ja kuntien kesken

voitaisiin myös sopia, että kunta järjestää vastaanoton tuottajien puolesta ja kustannuksella.

Lausunnoissa esitettiin lisäksi säännösluonnosten eräitä yksityiskohtia koskevia huomautuksia, jotka on mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon esityksen jatkovalmistelussa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

18 b §. *Tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuotteet ja tuottajat.* Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 6 kohta, jonka mukaan tuottajavastuu koskisi myös paristoja ja akkuja sekä niiden tuottajia eräin säännöksessä mainituin suppein poikkeuksin. Käytännössä tämä merkitsisi, että tuottajien olisi järjestettävä jätteenä käytöstä poistettavien paristojen ja akkujen vastaanotto, keräys ja kierrätys sekä jätehuoltoon liittyvä neuvonta, valistus ja tiedotus samoin kuin koottava tarpeelliset tiedot keräys- ja kierrätystavoitteiden toteutumisen seuraamiseksi siten kuin muualla jätelaissa ja sen nojalla tarkemmin säädetään. Tuottajat vastaisivat myös käytettyjen paristojen ja akkujen jätehuollon kustannuksista. Käytettyjen paristojen ja akkujen luovuttaminen tuottajien järjestämiin vastaanottoaikkoihin olisi kaikille tuojille ilmaista. Momentin 5 kohtaan ehdotettu muutos olisi tekninen ja johtuisi 6 kohdan lisäyksestä.

Pykälän 2 momenttia ehdotetaan tarkistettavaksi siten, että sen nojalla voitaisiin valtioneuvoston asetuksella täsmentää tuottajan käsitettä myös suoraan eikä vain välillisesti yksilöimällä tuottajavastuuseen kuuluvat tuotteet. Tämä olisi tarpeen esimerkiksi tuotteiden etämyyntitapauksissa. Sekä uudessa paristodirektiivissä että sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä on tuottajan käsitettä täsmentäviä yksityiskohtia, joiden täytäntöönpanemiseksi tarpeelliset säännökset olisi tarkoituksenmukaisinta sisällyttää valtioneuvoston asetukseen.

18 c §. *Tuottajan vastuu.* Pykälän 2 momenttiin ehdotetun tarkistuksen mukaan tuottajan velvollisuus koskisi yleensä omien tuotteiden ohella myös osittain muiden tuottajien markkinoille luovuttamia vastaavia tuotteita ja se olisi myös riippumaton tuotteiden markkinoille luovuttamisen ajankohdasta.

Ehdotetulla muutoksella korjattaisiin epäselvyys, joka syntyi kun hallituksen esityksessä HE 152/2003 vp alunperin valtuutus-säännökseksi ehdotettu säännös eduskunta-

käsittelyssä muutettiin tuottajaa koskevaksi yleiseksi velvollisuudeksi. Säännöksen nykyisen sanamuodon mukainen tuottajan velvollisuus on tulkinnanvarainen eikä sen täsmentämiseen ole asetuksen antamisvaltuutusta. Se ei ole myöskään 3 a luvun tuottajavastuusäännösten yleisen rakenteen mukainen. Tarkoitus on ollut, että tuottajan velvollisuuksia yleisesti määrittelevän 18 c §:n mukaan tuottajalla olisi lähtökohtaisesti kokonaisvastuu jätteenä käytöstä poistettavien tiettyyn tuoteryhmään kuuluvien tuotteiden jätehuollosta. Mahdollisista poikkeuksista pykälässä tarkoitetuista tuottajan yleisistä velvollisuuksista säädettäisiin tarvittaessa tuoteryhmäkohtaisissa erityissäännöksissä.

Sinänsä lainkohdan nykyinen sanamuoto ei ole tähän mennessä aiheuttanut erityisiä ongelmia käytännön toiminnassa. Uudessa paristodirektiivissä kuitenkin edellytetään, että tuottajan kustannusvastuu koskee yksiselitteisesti myös ns. vanhoja, ennen direktiivin voimaantuloa markkinoille luovutettuja paristoja ja akkuja.

18 d §. *Tuottajavastuun piiriin kuuluvien tuotteiden keräys ja vastaanotto.* Pykälän otsikkoon ja 1 momenttiin ehdotetut tarkistukset olisivat uudessa paristodirektiivissä käytetyn terminologian mukaisia täsmennyksiä. Pykälään lisättäväksi ehdotetun uuden 2 momentin perusteella voitaisiin valtioneuvoston asetuksella tarvittaessa säätää tarkemmin jätteenä käytöstä poistettavien tuotteiden vastaanoton järjestämiselle asetettavista vaatimuksista ja siten täsmentää ja konkretisoida 1 momentin mukaisia tuottajan velvollisuuksia.

Nykyisen 18 d §:n mukainen tuottajan velvollisuus huolehtia jätteenä käytöstä poistettavien tuotteiden vastaanotosta on laaja ja varsin vaativa. Ympäristövaliokunnan mietinnön 4/2004 vp mukaan säännös edellyttää koko maassa kattavaa verkostoa vastaanottoaikoja niin, että matka vastaanottopesteseen vastaa normaalia matkaa erityisjärjelyn vastaanottoaikalalle tai kyseisten tuotteiden myymälään. Uuteen paristodirektiiviin sisältyy eräitä keräyksen ja vastaanoton järjestelyjen ja laadun yksityiskohtia määritte-

leviä säännöksiä. Direktiivin asianmukaisen täytäntöönpanon kannalta olisi tarpeellista ja tarkoituksenmukaista, että ne voitaisiin sisällyttää kansalliseen lainsäädäntöön valtioneuvoston asetuksella nykyisen 18 d §:n sisältöä edelleen korostavina tai täsmentävinä vaatimuksina.

18 e §. *Tuotteen merkinnät ja tuotetta koskevat tiedot.* Pykälään sisällytettäväksi ehdotetun uuden 3 momentin mukaan paristoissa ja akuissa olisi oltava erilliskeräystä osoittava merkintä. Muissa kuin teollisuusparistoissa ja -akuissa olisi oltava myös niiden tehoa osoittava merkintä. Merkitsemisvelvollisuuteen liittyvistä määräajoista ja merkintöjen käytännön toteutuksesta säädettäisiin tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Vaatimukset perustuisivat uuteen paristodirektiiviin. Lisäksi ehdotetaan 1 momentissa käytettyä terminologiaa tarkistettavaksi 3 momentin mukaiseksi.

Nykyinen valtuutuslainsäädäntö siirtyisi 4 momentiksi. Säännöksen sisältöä tarkistettaisiin samalla siten, että sen nojalla olisi mahdollista säätää nykyistä laajemmin tuotteista annettavista tiedoista ja tuotteita koskevien ohjeiden laatimisvelvollisuudesta. Mainituista seikoista säätäminen olisi tarpeen uuden paristodirektiivin täytäntöönpanemiseksi. Direktiivin mukaan paristoja ja akkuja sisältäviin sähkö- ja elektroniikkalaitteisiin on liitettävä tiedot pariston tai akun lajista ja ominaisuuksista sekä ohjeet niiden turvallisesta poistamisesta laitteesta. Pykälän otsikkoa ehdotetaan muutettavaksi vastaavasti.

18 h §. *Eräiden muiden toimijoiden velvollisuudet.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 6 momentti, jonka mukaan kannettavien paristojen ja akkujen jakelijan olisi otettava käyttäjältä maksutta vastaan jätteenä käytöstä poistettavat kannettavat paristot ja akut sekä tiedotettava mahdollisuudesta toimittaa ne myyntipisteisiin. Jakelijan vastaanottovelvollisuus koskisi käytännössä käyttäjien tavallisesti käytöstä poistamia määriä kannettavia paristoja ja akkuja. Vastaanotossa ei saisi edellyttää uuden pariston tai akun ostamista.

Säännöksessä tarkoitettujen ajoneuvoparistojen ja -akkujen vastaanoton järjestäminen olisi jakelijalle vapaaehtoista. Tällaisenkin vastaanoton tulisi kuitenkin olla maksutonta eikä siihen saisi liittyä ostopakkoa.

Jakelijan vastaanottovelvollisuus täydentäisi tuottajan järjestämää vastaanottoa ja varmistaisi, että käytetyn pariston tai akun luovuttaminen asianmukaiseen keräykseen on käyttäjän kannalta mahdollisimman vaivatonta. Järjestely olisi tarpeellinen ja perusteltu erityisesti käytettyjen kannettavien paristojen ja akkujen, mutta hyödyllinen myös kotitalouksista peräisin olevien käytettyjen ajoneuvoparistojen ja -akkujen keräyksessä.

18 n §. *Asetuksenantovaltuus Euroopan yhteisön tuottajavastuuta koskevien säädösten täytäntöönpanemiseksi.* Pykälää ehdotetaan tarkistettavaksi siten, että valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää Euroopan yhteisön tuottajavastuuta koskevien säädösten täytäntöönpanemiseksi myös poikkeuksista velvollisuudesta merkitä tuote sekä säännösten soveltamisesta, jos käytöstä poistetut tuotteet viedään maasta. Ehdotetut tarkistukset olisivat tarpeen uuden paristodirektiivin täytäntöönpanon kannalta. Direktiivin mukaan paristojen ja akkujen merkintävelvoitteista voidaan myöntää poikkeuksia komitologiamenettelyssä. Samoin voidaan vahvistaa yksityiskohtaiset säännöt sen arvioimiseksi, täyttääkö yhteisön ulkopuolisessa maassa toteutettu kierrätystoimi direktiivin mukaiset vaatimukset. Pykälän johdantolauseeseen tehtäisiin ehdotetusta uudesta 18 o §:stä johtuva tekninen korjaus.

18 o §. *Paristoja ja akkuja koskevat erityissäännökset.* Lisättäväksi ehdotetussa uudessa pykälässä täsmennettäisiin 18 c §:n 1 momentin mukaisia tuottajan yleisiä velvollisuuksia käytettyjen paristojen ja akkujen jätehuoltoon liittyvien eräiden seikkojen osalta. Pykälässä ehdotetut toimijoiden vastuiden täsmennykset ja muut säännösehdotukset perustuisivat uuteen paristodirektiiviin.

Uuden pykälän 1 momentin mukaan tuottajan olisi vastattava jakelijan 18 h §:n 6 momentin mukaisesti keräämistä käytetyistä kannettavista paristoista ja akuista sekä eräistä käytetyistä ajoneuvoparistoista ja -akuista siitä lähtien, kun mainittu jäte on otettu vastaan myyntipisteessä ja koottu kuljetuksen järjestämisen kannalta tarkoituksenmukaisiksi eriksi.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan, että tuottaja ja käyttäjä voisivat keskenään sopia

teollisuusparistojen ja –akkujen sekä muuhun kuin yksityiskäyttöön tarkoitettujen ajoneuvojen käytettyjen ajoneuvoparistojen ja –akkujen jätetuollon kustannusten jaosta.

Pykälän 3 momentin mukaan paristojen ja akkujen, sähkö- ja elektroniikkalaitteiden ja ajoneuvojen tuottajien olisi yhteistoimin huolehdittava kustannusten tasapuolisesta jaosta silloin, kun eri tuoteryhmien jätetuolto järjestetään yhteistoiminnassa.

50 b §. Ilmoitus tuottajatiedostoon. Pykälän 2 momentin mukainen nykyinen valtuutussäännös siirrettäisiin tarkistettuna omaksi uudeksi 4 momentiksi. Ehdotetun uuden säännöksen mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tarkemmin tuottajatiedostoon tehtävän ilmoituksen sisällöstä, kuten nykyisin, mutta tarvittaessa myös ilmoitusmenettelyyn liittyvistä täsmennyksistä. Tarkistus olisi tarpeen uuden paristodirektiivin täytäntöönpanon kannalta. Direktiivin mukaan tuottajien rekisteröintimenetelyä koskevat yksityiskohtaiset vaatimukset vahvistetaan komitologiamenettelyssä.

50 c §. Tuottajatiedostoon merkitseminen ja hyväksyminen. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 momentti, jonka mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin tarvittaessa säätää tarkemmin tuottajatiedostoon merkitsemistä ja hyväksymistä koskevista eräistä seikoista. Kuten edellä 50 b §:n perusteluissa on esitetty, tarkistus olisi tarpeen uuden paristodirektiivin täytäntöönpanon kannalta.

57 §. Kiellot, rajoitukset ja muut määräykset. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että Turvatekniikan keskus toimisi ympäristöministeriön sijasta markkinavalvontaviranomaisena silloin, kun kysymys on sähkö- ja elektroniikkalaitteista sekä paristoista ja akuista. Turvatekniikan keskus voisi edellyttää säännöksessä yksilöityjä korjaavia toimia, jos mainittujen tuoteryhmien tuote ei täytä lain ja sen nojalla annettuja vaatimuksia. Turvatekniikan keskus on jo nykyisin jätelain mukainen valvontaviranomainen sähkö- ja elektroniikkalaitteille asetettujen vaatimusten valvonnassa. Tarkoitus olisi, että Turvatekniikan keskus huolehtisi myös paristoihin ja akkuihin liittyvistä vastaavista tehtävistä. Nykyinen järjestely, jonka mukaan Turvatekniikan keskuksella ei

ole itsenäistä toimivaltaa, on koettu hallinnollisesti raskaaksi ja hankalaksi.

60 §. Jäterikkomus. Pykälään sisällytettäisiin tarvittavat viittaukset esityksessä muutettaviksi tai lisättäviksi ehdotettuihin säännöksiin. Lisäksi pykälän 1 momentin 1 kohta palautettaisiin aikaisemmassa lainmuutoksessa vahingossa poistettu viittaus 18 §:ään.

2 Tarkemmat säännökset

Uuden paristodirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat yksityiskohtaiset säännökset annettaisiin valtioneuvoston asetuksilla. Luonnokset asetuksiksi ovat liitteinä 2 ja 3. Liitteenä 4 on uuden paristodirektiivin ja esityksen mukaisten jätelain ja asetusluonnosten vastaavuustaulukko.

Paristoista ja akuista annettavaksi tarkoitetussa liitteen 2 mukaisessa valtioneuvoston asetuksessa säädettäisiin käytettyjen paristojen ja akkujen erilliskeräykselle, vastaanotolle, esikäsitteilylle, kierrätykselle ja viennille asetettavista yksityiskohtaisista vaatimuksista. Samoin säädettäisiin paristoissa ja akuissa käytettävien eräiden vaarallisten aineiden rajoituksista sekä käytettyjen paristojen ja akkujen keräysasteesta ja kierrätystehokkuuksista. Asetuksessa olisi myös tarkemmat säännökset tiedottamisesta käyttäjälle, pariston ja akun merkitsemisestä, seurantatietojen ilmoittamisesta ja kokoamisesta sekä tuottajatiedostoon tehtävän ilmoituksen sisällöstä. Asetusluonnosta olisi mahdollisesti vielä eräiltä osin tarkistettava sen jälkeen, kun uuteen paristodirektiiviin on tehty komitologiamenettelyssä säädettäviksi suunnitellut täsmennykset.

Sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n muuttamisesta annettavaksi tarkoitettussa liitteen 3 mukaisessa valtioneuvoston asetuksessa säädettäisiin sähkö- ja elektroniikkalaitteen suunnitteluun ja valmistukseen liittyvistä pariston tai akun asentamista laitteeseen koskevista eräistä seikoista, joista säädetään uudessa paristodirektiivissä.

Tuottajavastuuta koskeva jätelain nykyinen 3 a luku sisältää useita valtuutussäännöksiä, joiden nojalla on tuoteryhmittäin täsmennetty tuottajan ja muiden toimijoiden velvollisuuk-

sia tuottajavastuuseen perustuvassa jätehuollossa. Eräisiin nykyisiin valtuutussäännöksiin ehdotetut tarkistukset olisivat tarpeen uuden paristodirektiivin täytäntöönpanon kannalta. Samasta syystä ehdotetaan eräitä uusia valtuutussäännöksiä, joiden nojalla voitaisiin tarvittaessa säätää tarkemmin tuottajavastuun piiriin kuuluvien tuotteiden vastaanotolle asetettavista vaatimuksista sekä tuottajatiestoon ilmoittamiseen, merkitsemiseen ja hyväksymiseen liittyvistä menettelyistä. Kuten edellä on todettu, uuden paristodirektiivin säännöksiä on näiltä osin tarkoitus täsmentää komitologiamenettelyssä tehtävin päätöksin.

3 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä toukokuuta 2008. Lakia sovellettaisiin 18 b §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuihin paristoihin ja akkuihin kuitenkin vasta valtioneuvoston asetuksella säädettävistä ajankohdista.

Uusi paristodirektiivi on siirrettävä kansalliseen lainsäädäntöön 26 päivään syyskuuta 2008 mennessä. Direktiivin mukaan jäsenvaltioissa on viimeistään mainittuna ajan-

kohtana oltava toimiva käytettyjen paristojen ja akkujen keräysjärjestelmä, joka täyttää direktiivin vaatimukset. Direktiivissä säädettyjen määräaikojen noudattamiseksi olisi valmisteleviin toimiin ryhdyttävä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ennen direktiivin täytäntöönpanolle varatun määräajan umpeutumista.

Valtioneuvoston asetuksella olisi tarkoitus säätää, että paristojen ja akkujen tuottajan rekisteröintiä koskeva jätelain 50 b §:ssä tarkoitettu ilmoitus olisi tehtävä 26 päivään syyskuuta 2008 mennessä. Samoin olisi tarkoitus säätää, että jätelain 3 a luvun tuottajavastuusäännökset tulisivat sovellettaviksi paristoihin ja akkuihin 26 päivästä syyskuuta 2008, kuten uudessa paristodirektiivissä edellytetään. Myös jätelain säännöksiä täsmentävät asetukset tulisivat yleisesti voimaan samasta ajankohdasta. Asetuksissa olisi uuteen paristodirektiiviin perustuvat siirtymäsäännökset eräiden velvoitteiden toteuttamiselle.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

jätelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 3 päivänä joulukuuta 1993 annetun jätelain (1072/1993) 18 b §:n 1 momentin 5 kohta ja 2 momentti, 18 c §:n 2 momentti, 18 d, 18 e ja 18 n §, 50 b §:n 2 momentti, 57 §:n 2 momentti ja 60 §,

sellaisina kuin niistä ovat 18 b §:n 1 momentin 5 kohta ja 2 momentti, 18 c §:n 2 momentti, 18 d, 18 e ja 18 n § sekä 50 b §:n 2 momentti laissa 452/2004 ja 60 § laissa 747/2007, sekä

lisätään 18 b §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on mainittu laissa 452/2004, uusi 6 kohta, 18 h §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 6 momentti, lakiin uusi 18 o §, 50 b §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa ja laissa 1040/2004, uusi 4 momentti ja 50 c §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 452/2004 ja 1040/2004, uusi 5 momentti seuraavasti:

18 b §

Tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuotteet ja tuottajat

Tuottajavastuu koskee seuraavia tuotteita ja tuottajia:

5) sähkö- ja elektroniikkalaitteet ja niiden tuottajat; tuottajana pidetään sähkö- ja elektroniikkalaitteen valmistajaa ja maahantuoja sekä sellaista myyjää, joka myy laitteita omalla tuotemerkillään; tuottajavastuu ei kuitenkaan koske laitteita, jotka on suunniteltu erityisesti sotilaalliseen käyttöön tai jotka muutoin liittyvät valtion keskeisten turvallisuussetujen turvaamiseen;

6) paristot ja akut ja niiden tuottajat; tuottajana pidetään sitä, joka ammattimaisesti saattaa markkinoille paristoja tai akkuja, mukaan lukien sähkö- ja elektroniikkalaitteisiin, ajoneuvoihin tai muihin tuotteisiin sisältyvät paristot ja akut; tuottajavastuu ei kuitenkaan koske paristoja ja akkuja, joita käytetään:

a) valtion keskeisten turvallisuussetujen turvaamiseen liittyvissä sähkö- ja elektroniikkalaitteissa, aseissa, ammuksissa ja sotatarvikkeissa, lukuun ottamatta tuotteita, joita

ei ole suunniteltu käytettäväksi erityisiin sotilaallisiin tarkoituksiin; tai

b) sähkö- ja elektroniikkalaitteissa, jotka on suunniteltu lähetettäväksi avaruuteen.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin, mitä 1 momentissa tarkoitettut tuotteet ja keitä 1 momentissa tarkoitettut tuottajat ovat.

18 c §

Tuottajan vastuu

Tuottajan velvollisuus koskee tuottajan itse markkinoille luovuttamia tuotteita ja markkinoille luovutettujen tuotteiden määrään tai markkinaosuuteen nähden kohtuulliseksi katsottavaa osuutta kaikista niitä vastaavista markkinoille luovutetuista tuotteista riippumatta tuotteiden markkinoille luovuttamisen ajankohdasta.

18 d §

Tuottajavastuun piiriin kuuluvien tuotteiden keräys ja vastaanotto

Tuottajan on huolehdittava niin kattavan keräys- ja vastaanottoaikojen verkoston

järjestämisestä 18 b §:ssä tarkoitetuille käytöstä poistettaville tuotteille, että tuotteen viimeisellä haltijalla on koko maassa kohtuullinen mahdollisuus luovuttaa käytöstä poistettava tuote uudelleenkäyttöön, hyödynnettäväksi tai muuhun jätehuoltoon.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin 1 momentissa tarkoitettujen käytöstä poistettavien tuotteiden keräyksen ja vastaanoton järjestämiselle asetettavista vaatimuksista.

18 e §

Tuotteen merkinnät ja tuotetta koskevat tiedot

Edellä 18 b §:ssä tarkoitetun ajoneuvon tuottajan on huolehdittava siitä, että tuote tai sen osat on asianmukaisesti merkitty vaarallisia aineita sisältävien osien tunnistamiseksi. Sähkö- ja elektroniikkalaitteessa on oltava tuottajan, markkinoilleasaattamisajankohdan ja erilliskeräysvelvollisuuden osoittava merkintä.

Ajoneuvon ja sähkö- ja elektroniikkalaitteen tuottajan on lisäksi huolehdittava siitä, että tuotteen myyjät ja tarvittaessa muut toimijat saavat tarvittavat tiedot ja ohjeet tuotteesta, sen uudelleenkäytöstä, purkamisesta ja osien kierrätettävyydestä sekä vaarallisten aineiden ja osien sijainnista tuotteessa.

Paristojen ja akkujen tuottajan on huolehdittava siitä, että paristossa ja akussa on erilliskeräystä osoittava merkintä ja tarvittaessa pariston ja akun sisältämän raskasmetallin tunnus. Kannettavaan paristoon ja akkuun sekä ajoneuvoparistoon ja -akkuun on lisäksi merkittävä pariston tai akun teho.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 1—3 momentissa tarkoitettujen tuotteiden merkitsemisestä sekä tuotteita ja niiden purkamista koskevista tiedoista ja ohjeista.

18 h §

Eräiden muiden toimijoiden velvollisuudet

Kannettavien paristojen ja akkujen myyjän tai muun jakelijan on otettava käyttäjältä vas-

taan jätteenä käytöstä poistettavat kannettavat paristot ja akut. Jakelijan on myös tiedotettava käyttäjälle mahdollisuudesta toimittaa käytöstä poistettavat kannettavat paristot ja akut myyntipisteeseen. Vastaanoton on oltava käyttäjälle maksutonta eikä sen edellytyksenä saa vaatia uuden pariston tai akun ostamista. Vastaavalla tavalla on järjestettävä vastaanotto, jos yksityiskäyttöön tarkoitettujen ajoneuvojen ajoneuvoparistojen ja -akkujen jakelija ottaa vastaan vastaavia käytöstä poistettuja paristoja ja akkuja.

18 n §

Asetuksenantovaltuus Euroopan yhteisön tuottajavastuuta koskevien säädösten täytäntöönpanemiseksi

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää Euroopan yhteisön tuottajavastuuta koskevien säädösten täytäntöön panemiseksi:

1) tässä luvussa tarkoitettujen käytöstä poistettavien tuotteiden keräystä, merkitsemistä, lajittelua, varastointia, säilyttämistä, kuljetusta, edelleen välittämistä, uudelleenkäyttöä, hyödyntämistä, käsittelyä tai muuta jätehuoltoa koskevista teknisistä vaatimuksista, jätehuoltokustannusten ilmoittamisesta tuotteen hinnassa sekä poikkeuksista velvollisuudesta merkitä tuote;

2) tuottajavastuuta koskevien säännösten soveltamisesta, jos tuotteet hankitaan ulkomailta tai viedään maasta sähköisellä tai muulla etäkaupalla taikka jos käytöstä poistettavat tuotteet viedään maasta.

18 o §

Paristoja ja akkuja koskevat erityissäännökset

Edellä 18 c §:n 1 momentissa tarkoitettua tuottajan velvollisuutta järjestää jätteenä käytöstä poistettavan tuotteen jätehuolto sekä vastata siitä aiheutuvista kustannuksista sovelletaan 18 h §:n 6 momentin mukaisesti kerättyihin jätteenä käytöstä poistettuihin paristoihin ja akkuihin siitä lähtien, kun jäte on otettu vastaan myyntipisteessä ja koottu kuljetuksen järjestämisen kannalta tarkoitukseenmukaisiksi eriksi.

Teollisuusparistojen ja –akkujen sekä muuhun kuin yksityiskäyttöön tarkoitettujen ajoneuvojen ajoneuvoparistojen ja –akkujen tuottaja ja tällaisen pariston tai akun käyttäjä voivat sopia muusta kuin 18 c §:n 1 momentissa tarkoitettusta jätehuollon kustannusten jaosta.

Paristojen ja akkujen, sähkö- ja elektroniikkalaitteiden sekä ajoneuvojen tuottajien on tarpeellisin yhteistoimin huolehdittava, että 18 c §:n 1 momentin täytäntöönpanosta ei aiheudu toisen tuoteryhmän tuottajille kaksinkertaisia maksuja silloin, kun jätteenä käytöstä poistettavien mainittujen tuotteiden keräys ja muu jätehuolto järjestetään yhteistoiminnassa.

50 b §

Ilmoitus tuottajatiedostoon

Ilmoituksessa on oltava riittävät tiedot ja selvitykset tuottajasta ja toiminnasta sekä käytöstä poistettujen tuotteiden uudelleenkäytöstä, hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta, joiden perusteella voidaan arvioida järjestelyjen asianmukaisuus. Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajan on esitettävä selvitys 18 m §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuudesta. Tuottajayhteisöjen ilmoituksessa on lisäksi esitettävä tarvittavat tiedot sopimuksista ja säännöistä, joiden perusteella voidaan arvioida, täyttääkö toiminta 18 g §:n 2 ja 3 momentissa säädetty vaatimukset.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen sisällöstä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan myös säätää tarkemmin ilmoituksen tekemisessä noudatettavasta menettelystä.

50 c §

Tuottajatiedostoon merkitseminen ja hyväksyminen

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin tuottajatiedostoon merkitsemisessä tai hyväksymisessä noudatettavasta

menettelystä ja 3 momentissa tarkoitettuun päätökseen sisällytettävistä velvoitteista.

57 §

Kiellot, rajoitukset ja muut määräykset

Jos tuote tai sen merkinnät eivät täytä tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä vaatimuksia, ympäristöministeriö tai, jos kysymys on sähkö- ja elektroniikkalaitteesta taikka paristosta tai akusta, Turvatekniikan keskus voi:

1) velvoittaa tekemään tuotteeseen tai sen merkintöihin sellaiset muutokset, että ne täyttävät edellä mainitut vaatimukset, sekä osoittamaan muutokset tehdyiksi;

2) kieltää tilapäisesti tai pysyvästi tuotteen valmistuksen, maahantuonnin, välittämisen, myymisen, luovuttamisen tai käytön taikka määrätä ryhtymään tarvittaviin toimiin, jotka koskevat edellä mainituin tavoin markkinoille jo luovutettua tuotetta;

3) määrätä, että tuote on käsiteltävä jätteenä.

60 §

Jäterikkomus

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

1) rikkoo 5 §:n 1 momentin 1, 3 tai 4 kohdassa, 6 §:n 6 tai 8 kohdassa, 7 §:n 4 momentissa, 17 §:n 1 momentissa, 18 §:ssä, 18 c §:n 4 momentin 2 kohdassa, 18 d §:n 2 momentissa, 18 g §:n 4 momentissa, 18 n, 19 tai 50 §:ssä, 50 b §:n 4 momentissa taikka 57 tai 73 a §:ssä tarkoitettua kieltoa taikka mainittujen säännösten nojalla annettua kieltoa tai määräystä,

2) laiminlyö 7—9, 12 tai 14 §:ssä, 15 §:n 1 momentissa, 18 c—18 m §:ssä, 18 o §:ssä taikka 51 §:n 3 tai 4 momentissa tarkoitettua velvollisuutta,

3) tuo maahan, vie maasta tai siirtää Suomen alueen kautta jätettä tämän lain tai sen nojalla annetun säännöksen tai yksittäistapa-

usta koskevan määräyksen tai jätteen siirtoasetuksen vastaisesti,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *jäterikkomuksesta* sakkoon.

Jäterikkomuksesta tuomitaan niin ikään se, joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta rikkoo 13 §:n 1 momentin nojalla annettua määräystä taikka laiminlyö 11 §:ssä, 20 §:n 1 tai 2 momentissa, 21 tai 49 §:ssä tai 50 b §:n 1—3 momentissa tarkoitetun velvollisuuden.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2008.

Tätä lakia sovelletaan 18 b §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuihin paristoihin ja akkuihin kuitenkin vasta valtioneuvoston asetuksella säädettävistä ajankohdista.

Tämän lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen sen voimaantuloa.

Helsingissä 11 päivänä tammikuuta 2008

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ympäristöministeri *Kimmo Tiilikainen*

Laki**jätelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 3 päivänä joulukuuta 1993 annetun jätelain (1072/1993) 18 b §:n 1 momentin 5 kohta ja 2 momentti, 18 c §:n 2 momentti, 18 d, 18 e ja 18 n §, 50 b §:n 2 momentti, 57 §:n 2 momentti ja 60 §,

sellaisina kuin niistä ovat 18 b §:n 1 momentin 5 kohta ja 2 momentti, 18 c §:n 2 momentti, 18 d, 18 e ja 18 n § sekä 50 b §:n 2 momentti laissa 452/2004 ja 60 § laissa 747/2007, sekä

lisätään 18 b §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 452/2004, uusi 6 kohta, 18 h §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 6 momentti, lakiin uusi 18 o §, 50 b §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa ja laissa 1040/2004, uusi 4 momentti ja 50 c §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 452/2004 ja 1040/2004, uusi 5 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

18 b §

Tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuotteet ja tuottajat

Tuottajavastuu koskee seuraavia tuotteita ja tuottajia:

5) sähkö- ja elektroniikkalaitteet ja niiden tuottajat; tuottajana pidetään sähkö- ja elektroniikkalaitteen valmistajaa ja maahantuoja ja sellaista myyjää, joka myy laitteita omalla tuotemerkillään; tuottajavastuu ei kuitenkaan koske laitteita, jotka on suunniteltu erityisesti sotilaalliseen käyttöön tai jotka muutoin liittyvät valtion keskeisten turvallisuussetujen turvaamiseen.

Ehdotus

18 b §

Tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuotteet ja tuottajat

Tuottajavastuu koskee seuraavia tuotteita ja tuottajia:

5) sähkö- ja elektroniikkalaitteet ja niiden tuottajat; tuottajana pidetään sähkö- ja elektroniikkalaitteen valmistajaa ja maahantuoja ja sellaista myyjää, joka myy laitteita omalla tuotemerkillään; tuottajavastuu ei kuitenkaan koske laitteita, jotka on suunniteltu erityisesti sotilaalliseen käyttöön tai jotka muutoin liittyvät valtion keskeisten turvallisuussetujen turvaamiseen;

6) paristot ja akut ja niiden tuottajat; tuottajana pidetään sitä, joka ammattimaisesti saattaa markkinoille paristoja tai akkuja, mukaan lukien sähkö- ja elektroniikkalaitteisiin, ajoneuvoihin tai muihin tuotteisiin sisältyvät paristot ja akut; tuottajavastuu ei kuitenkaan koske paristoja ja akkuja, joita käytetään:

a) valtion keskeisten turvallisuussetujen turvaamiseen liittyvissä sähkö- ja elektroniikkalaitteissa, aseissa, ammuksissa ja sotatarvikkeissa, lukuun ottamatta tuotteita, joita ei ole

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin, mitä 1 momentissa tarkoitetut tuotteet ovat.

18 c §

Tuottajan vastuu

Tuottajan velvollisuus voi koskea tuottajan itse markkinoille luovuttamia tuotteita ja markkinoille luovutettujen tuotteiden määrään tai markkinaosuuteen nähden kohtuulliseksi katsottavaa osuutta kaikista niitä vastaavista markkinoille luovutetuista tuotteista riippumatta tuotteiden markkinoille luovuttamisen ajankohdasta.

suunniteltu käytettäväksi erityisiin sotilaallisiin tarkoituksiin; tai

b) sähkö- ja elektroniikkalaitteissa, jotka on suunniteltu lähetettäväksi avaruuteen.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin, mitä 1 momentissa tarkoitetut tuotteet ja keitä 1 momentissa tarkoitetut tuottajat ovat.

18 c §

Tuottajan vastuu

Tuottajan velvollisuus *koskee* tuottajan itse markkinoille luovuttamia tuotteita ja markkinoille luovutettujen tuotteiden määrään tai markkinaosuuteen nähden kohtuulliseksi katsottavaa osuutta kaikista niitä vastaavista markkinoille luovutetuista tuotteista riippumatta tuotteiden markkinoille luovuttamisen ajankohdasta.

18 d §

Tuottajavastuun piiriin kuuluvien tuotteiden vastaanottopaikat

Tuottajan on huolehdittava niin kattavan vastaanottopaikkojen verkoston järjestämisestä 18 b §:ssä tarkoitetuille käytöstä poistettaville tuotteille, että viimeisellä haltijalla on koko maassa kohtuullinen mahdollisuus luovuttaa käytöstä poistettava tuote uudelleenkäyttöön, hyödynnettäväksi tai muuhun jätehuoltoon.

18 d §

Tuottajavastuun piiriin kuuluvien tuotteiden keräys ja vastaanotto

Tuottajan on huolehdittava niin kattavan *keräys- ja* vastaanottopaikkojen verkoston järjestämisestä 18 b §:ssä tarkoitetuille käytöstä poistettaville tuotteille, että viimeisellä haltijalla on koko maassa kohtuullinen mahdollisuus luovuttaa käytöstä poistettava tuote uudelleenkäyttöön, hyödynnettäväksi tai muuhun jätehuoltoon.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin 1 momentissa tarkoitettujen käytöstä poistettavien tuotteiden keräyksen ja vastaanoton järjestämiselle asetettavista vaatimuksista.

18 e §

Tuotteen merkinnät ja purkamista koskevat tiedot

Edellä 18 b §:ssä tarkoitetun ajoneuvon tuottajan on huolehdittava siitä, että tuote tai sen osat on asianmukaisesti merkitty vaarallisia aineita sisältävien osien tunnistamiseksi. Sähkö- ja elektroniikkalaitteessa on oltava tuottajan, markkinoillesaattamisajankohdan ja erilliskeräilyvelvollisuuden osoittava merkintä.

Ajoneuvon ja sähkö- ja elektroniikkalaitteen tuottajan on lisäksi huolehdittava siitä, että tuotteen myyjät ja tarvittaessa muut toimijat saavat tarvittavat tiedot ja ohjeet tuotteesta, sen uudelleenkäytöstä, purkamisesta ja osien kierrätettävyydestä sekä vaarallisten aineiden ja osien sijainnista tuotteessa.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tuotteiden merkitsemisestä ja niiden purkamista koskevista tiedoista.

18 h §

Eräiden muiden toimijoiden velvollisuudet

18 e §

Tuotteen merkinnät ja tuotetta koskevat tiedot

Edellä 18 b §:ssä tarkoitetun ajoneuvon tuottajan on huolehdittava siitä, että tuote tai sen osat on asianmukaisesti merkitty vaarallisia aineita sisältävien osien tunnistamiseksi. Sähkö- ja elektroniikkalaitteessa on oltava tuottajan, markkinoillesaattamisajankohdan ja erilliskeräilyvelvollisuuden osoittava merkintä.

Ajoneuvon ja sähkö- ja elektroniikkalaitteen tuottajan on lisäksi huolehdittava siitä, että tuotteen myyjät ja tarvittaessa muut toimijat saavat tarvittavat tiedot ja ohjeet tuotteesta, sen uudelleenkäytöstä, purkamisesta ja osien kierrätettävyydestä sekä vaarallisten aineiden ja osien sijainnista tuotteessa.

Paristojen ja akkujen tuottajan on huolehdittava siitä, että paristossa ja akussa on erilliskeräystä osoittava merkintä ja tarvittaessa pariston ja akun sisältämän raskasmetallin tunnus. Kannettavaan paristoon ja akkuun sekä ajoneuvoparistoon ja -akkuun on lisäksi merkittävä pariston tai akun teho.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 1–3 momentissa tarkoitettujen tuotteiden merkitsemisestä sekä tuotteita ja niiden purkamista koskevista tiedoista ja ohjeista.

18 h §

Eräiden muiden toimijoiden velvollisuudet

Kannettavien paristojen ja akkujen myyjän tai muun jakelijan on otettava käyttäjältä vastaan jätteenä käytöstä poistettavat kannettavat paristot ja akut. Jakelijan on myös tiedotettava käyttäjälle mahdollisuudesta toimittaa käytöstä poistettavat paristot ja akut myyntipisteeseen. Vastaanoton on oltava käyttäjälle maksutonta eikä sen edellytyksenä saa vaatia uuden pariston tai akun ostamista. Vastaavalla tavalla on järjestettävä vastaanotto, jos yksityiskäyttöön tarkoitettujen ajoneuvojen ajoneuvoparistojen ja -akkujen jakelija ottaa vastaan vastaavia käytöstä poistettuja paristoja ja akkuja.

18 n §

Asetuksenantovaltuus Euroopan yhteisön tuottajavastuuta koskevien säädösten täytäntöön panemiseksi

Valtioneuvoston asetuksella voidaan lisäksi säätää Euroopan yhteisön tuottajavastuuta koskevien säädösten täytäntöönpanemiseksi:

1) tässä luvussa tarkoitettujen käytöstä poistettavien tuotteiden keräystä, merkitsemistä, lajittelua, varastointia, säilyttämistä, kuljetusta, edelleen välittämistä, uudelleenkäyttöä, hyödyntämistä, käsittelyä tai muuta jätehuoltoa koskevista teknisistä vaatimuksista sekä jätehuoltokustannusten ilmoittamisesta tuotteen hinnassa;

2) tuottajavastuuta koskevien säännösten soveltamisesta, jos tuotteet hankitaan ulkomailta tai viedään maasta sähköisellä tai muulla etäkaupalla.

18 n §

Asetuksenantovaltuus Euroopan yhteisön tuottajavastuuta koskevien säädösten täytäntöön panemiseksi

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää Euroopan yhteisön tuottajavastuuta koskevien säädösten täytäntöön panemiseksi:

1) tässä luvussa tarkoitettujen käytöstä poistettavien tuotteiden keräystä, merkitsemistä, lajittelua, varastointia, säilyttämistä, kuljetusta, edelleen välittämistä, uudelleenkäyttöä, hyödyntämistä, käsittelyä tai muuta jätehuoltoa koskevista teknisistä vaatimuksista, jätehuoltokustannusten ilmoittamisesta tuotteen hinnassa sekä *poikkeuksista velvollisuudesta merkitä tuote*;

2) tuottajavastuuta koskevien säännösten soveltamisesta, jos tuotteet hankitaan ulkomailta tai viedään maasta sähköisellä tai muulla etäkaupalla *taikka jos käytöstä poistettavat tuotteet viedään maasta*.

18 o §

Paristoja ja akkuja koskevat erityissäännökset

Edellä 18 c §:n 1 momentissa tarkoitettua tuottajan velvollisuutta järjestää jätteenä käytöstä poistettavan tuotteen jätehuolto sekä vastata siitä aiheutuvista kustannuksista sovelletaan 18 h §:n 6 momentin mukaisesti kerättyihin jätteenä käytöstä poistettuihin paristoihin ja akkuihin siitä lähtien, kun jäte on otettu vastaan myyntipisteessä ja koottu kuljetuksen järjestämisen kannalta tarkoituksenmukaisiksi eriksi.

Teollisuusparistojen ja -akkujen sekä muuhun kuin yksityiskäyttöön tarkoitettujen ajoneuvojen ajoneuvoparistojen ja -akkujen tuottaja ja tällaisen pariston tai akun käyttäjä voivat sopia muusta kuin 18 c §:n 1 momentissa tarkoitettua jätehuollon kustannusten jaosta.

Paristojen ja akkujen, sähkö- ja elektroniikkalaitteiden sekä ajoneuvojen tuottajien on tarpeellisin yhteistoimin huolehdittava, että 18 c §:n 1 momentin täytäntöönpanosta

ei aiheudu toisen tuoteryhmän tuottajille kaksinkertaisia maksuja silloin, kun jätteenä käytöstä poistettavien mainittujen tuotteiden keräys ja muu jätehuolto järjestetään yhteistoiminnassa.

50 b §

Ilmoitus tuottajatiedostoon

Ilmoituksessa on oltava riittävät tiedot ja selvitykset tuottajasta ja toiminnasta sekä käytöstä poistettujen tuotteiden uudelleenkäytöstä, hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta, joiden perusteella voidaan arvioida järjestelyjen asianmukaisuus. Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajan on esitettävä selvitys 18 m §:n 2 momentissa tarkoitettusta vaikkeudesta. Tuottajayhteisöjen ilmoituksessa on lisäksi esitettävä tarvittavat tiedot sopimuksesta ja säännöistä, joiden perusteella voidaan arvioida, täyttääkö toiminta lain 18 g §:n 2 ja 3 momentissa säädetyt vaatimukset. *Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin ilmoituksen sisällöstä.*

50 c §

Tuottajatiedostoon merkitseminen ja hyväksyminen

50 b §

Ilmoitus tuottajatiedostoon

Ilmoituksessa on oltava riittävät tiedot ja selvitykset tuottajasta ja toiminnasta sekä käytöstä poistettujen tuotteiden uudelleenkäytöstä, hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta, joiden perusteella voidaan arvioida järjestelyjen asianmukaisuus. Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajan on esitettävä selvitys 18 m §:n 2 momentissa tarkoitettusta vaikkeudesta. Tuottajayhteisöjen ilmoituksessa on lisäksi esitettävä tarvittavat tiedot sopimuksesta ja säännöistä, joiden perusteella voidaan arvioida, täyttääkö toiminta 18 g §:n 2 ja 3 momentissa säädetyt vaatimukset.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 1 momentissa tarkoitettun ilmoituksen sisällöstä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan myös säätää tarkemmin ilmoituksen tekemisessä noudatettavasta menettelystä.

50 c §

Tuottajatiedostoon merkitseminen ja hyväksyminen

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin tuottajatiedostoon merkitsemisessä tai hyväksymisessä noudatettavasta menettelystä ja 3 momentissa tarkoitettuun päätökseen sisällytettävistä velvoitteista.

57 §

Kiellot, rajoitukset ja muut määräykset

Jos tuote ei täytä tämän lain tai sen nojalla asetettuja vaatimuksia, voi ympäristöministeriö:

1) velvoittaa tekemään tuotteeseen sellaiset muutokset, että se täyttää edellä mainitut vaatimukset, sekä osoittamaan muutokset tehdyiksi;

2) kieltää tilapäisesti tai pysyvästi tuotteen valmistuksen, maahantuonnin, välittämisen, myymisen, luovuttamisen tai käytön taikka määrätä ryhtymään tarvittaviin toimiin, jotka koskevat edellä mainituin tavoin markkinoille jo luovutettua tuotetta; *sekä*

3) määrätä, että tuote on käsiteltävä jätteenä.

57 §

Kiellot, rajoitukset ja muut määräykset

Jos tuote *tai sen merkinnät eivät täytä tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä* vaatimuksia, ympäristöministeriö tai, *jos kysymys on sähkö- ja elektroniikkalaitteesta taikka paristosta tai akusta, Turvatekniikan keskus voi:*

1) velvoittaa tekemään tuotteeseen *tai sen merkintöihin* sellaiset muutokset, että *ne täyttävät* edellä mainitut vaatimukset, sekä osoittamaan muutokset tehdyiksi;

2) kieltää tilapäisesti tai pysyvästi tuotteen valmistuksen, maahantuonnin, välittämisen, myymisen, luovuttamisen tai käytön taikka määrätä ryhtymään tarvittaviin toimiin, jotka koskevat edellä mainituin tavoin markkinoille jo luovutettua tuotetta;

3) määrätä, että tuote on käsiteltävä jätteenä.

60 §

Jäterikkomus

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

1) rikkoo 5 §:n 1 momentin 1, 3 tai 4 kohdassa, 6 §:n 6 tai 8 kohdassa, 7 §:n 4 momentissa, 17 §:n 1 momentissa, 18 c §:n 4 momentin 2 kohdassa, 18 g §:n 4 momentissa taikka 18 n, 19, 50, 57 tai 73 a §:ssä tarkoitettua kieltoa taikka mainittujen säännösten nojalla annettua kieltoa tai määräystä,

2) laiminlyö 7—9 §:ssä, 12 tai 14 §:ssä, 15 §:n 1 momentissa, 18 c—18 m §:ssä taikka 51 §:n 3 tai 4 momentissa tarkoitetun velvollisuuden, taikka

3) tuo maahan, vie maasta tai siirtää Suomen alueen kautta jätettä tämän lain tai sen nojalla annetun säännöksen tai yksittäistapausta koskevan määräyksen tai jätteensiirtoasetuksen vastaisesti,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *jäterikkomuksesta* sakkoon.

60 §

Jäterikkomus

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

1) rikkoo 5 §:n 1 momentin 1, 3 tai 4 kohdassa, 6 §:n 6 tai 8 kohdassa, 7 §:n 4 momentissa, 17 §:n 1 momentissa, *18 §:ssä*, 18 c §:n 4 momentin 2 kohdassa, *18 d §:n 2 momentissa*, 18 g §:n 4 momentissa, 18 n, 19 tai 50 §:ssä, *50 b §:n 4 momentissa* taikka 57 tai 73 a §:ssä tarkoitettua kieltoa taikka mainittujen säännösten nojalla annettua kieltoa tai määräystä,

2) laiminlyö 7—9, 12 tai 14 §:ssä, 15 §:n 1 momentissa, 18 c—18 m §:ssä, *18 o §:ssä* taikka 51 §:n 3 tai 4 momentissa tarkoitetun velvollisuuden,

3) tuo maahan, vie maasta tai siirtää Suomen alueen kautta jätettä tämän lain tai sen nojalla annetun säännöksen tai yksittäistapausta koskevan määräyksen tai jätteensiirtoasetuksen vastaisesti,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *jäterikkomuksesta* sakkoon.

Jäterikkomuksesta tuomitaan niin ikään se, joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta rikkoo 13 §:n 1 momentin nojalla annettua määräystä taikka laiminlyö 11 §:ssä, 20 §:n 1 tai 2 momentissa taikka 21, 49 tai 50 b §:ssä tarkoitetun velvollisuuden.

Jäterikkomuksesta tuomitaan niin ikään se, joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta rikkoo 13 §:n 1 momentin nojalla annettua määräystä taikka laiminlyö 11 §:ssä, 20 §:n 1 tai 2 momentissa, 21 tai 49 §:ssä tai 50 b §:n 1—3 momentissa tarkoitetun velvollisuuden.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Tätä lakia sovelletaan 18 b §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuihin paristoihin ja akkuihin kuitenkin vasta valtioneuvoston asetuksella säädettävistä ajankohdista.

Tämän lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen sen voimaantuloa.

Valtioneuvoston asetus

paristoista ja akuista

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty ympäristöministeriön esittelystä, säädetään 3 päivänä joulukuuta 1993 annetun jätelain (1072/1993) sekä 4 päivänä helmikuuta 2000 annetun ympäristönsuojelulain (86/2000) 30 §:n 1 momentin nojalla:

1 §

Tarkoitus

Tämän asetuksen tarkoituksena on sen lisäksi, mitä jätelaisissa (1072/1993) säädetään paristojen ja akkujen tuottajavastuuseen perustuvasta jätehuollosta, edistää käytettyjen paristojen ja akkujen määrän ja haitallisuuden vähentämistä, tehostaa käytettyjen paristojen ja akkujen erilliskeräystä ja kierrätystä sekä parantaa paristojen ja akkujen käyttäjien ja elinkaaren aikaisten taloudellisten toimijoiden, erityisesti käytettyjen paristojen ja akkujen esikäsittelyä ja kierrätystä harjoittavien yritysten ympäristönsuojelutoimia.

2 §

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan paristoon ja akkuun sen muodosta, tilavuudesta, painosta, koostumuksesta ja käyttötarkoituksesta riippumatta. Asetusta ei kuitenkaan sovelleta paristoon tai akkuun, jota käytetään jätelain 18 b §:n 1 momentin 6 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuissa tuotteissa.

3 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *paristolla* sähköenergian lähettä, jossa kemiallista energiaa muunnetaan suoraan sähköenergiaksi ja joka muodostuu yhdestä tai useammasta primaarikennosta (ei ladattava);

2) *akulla* sähköenergian lähettä, jossa kemiallista energiaa muunnetaan suoraan sähköenergiaksi ja joka muodostuu yhdestä tai useammasta sekundaarikennosta (ladattava);

3) *paristoyksiköllä* paristoja tai akkuja, jotka on yhdistetty toisiinsa tai suljettu koteloon omaksi yksikökseen, jota käyttäjän ei ole tarkoitus hajottaa tai avata;

4) *kannettavalla paristolla tai akulla* paristoa, nappiparistoa, akkua tai paristoyksiköä,

- joka on suljettu ja jota voidaan kantaa käsin ja

- joka ei ole teollisuusparisto tai -akku eikä ajoneuvoparisto tai -akku;

5) *nappiparistolla* pientä pyöreää kannettavaa paristoa tai akkua, jonka halkaisija on suurempi kuin korkeus ja jota käytetään erityistarkoituksiin kuten kuulokojeisiin, ran-

nekelloihin, pieniin kannettaviin laitteisiin ja varavoimanlähteenä;

6) *ajoneuvo-paristolla tai -akulla* ajoneuvojen käynnistimissä, valaistuksessa ja sytytyksessä käytettävää paristoa tai akkua;

7) *teollisuusparistolla tai -akulla* yksinomaan teollisuus- tai ammattikäyttöön suunniteltua tai sähköajoneuvoissa käytettävää paristoa tai akkua;

8) *käytetyllä paristolla tai akulla* paristoa tai akkua, joka on jätelain 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua jätettä;

9) *kierrätyksellä* tuotantoprosessissa tapahtuvaa jätteen käsittelemistä, jonka tarkoituksena on aineen käyttö alkuperäiseen tai muuhun tarkoitukseen, lukuun ottamatta energiasisällön hyödyntämistä;

10) *käsittelyllä* soveltuvin osin toimintaa, josta säädetään jäteasetuksen (1390/1993) liitteessä 6;

11) *esikäsittelyllä* lajittelua ja muuta kierrätystä tai käsittelyä valmistelevaa toimintaa;

12) *sähkö- ja elektroniikkalaitteella* jätelain 18 b §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua laitetta, jonka voimanlähteenä käytetään tai voidaan käyttää kokonaan tai osittain paristoa tai akkua;

13) *tuottajalla* myyntitavasta riippumatta, mukaan lukien kuluttajasuojalain (38/1978) 6 luvun 4 §:ssä tarkoitettu etämyynti, sitä, joka ammattimaisesti saattaa paristoja tai akkua, mukaan lukien sähkö- ja elektroniikkalaitteisiin tai ajoneuvoihin sisältyvät paristot ja akut, markkinoille ensimmäistä kertaa;

14) *markkinoille saattamisella* toimittamista kolmannelle osapuolelle tai saattamista kolmannen osapuolen käyttöön Suomessa maksua vastaan tai vastikkeetta; tullialueelle tuontia pidetään myös markkinoille saattamisena;

15) *jakelijalla* sitä, joka tarjoaa tai myy ammattimaisesti paristoja ja akkua käyttäjälle;

16) *taloudellisella toimijalla* tuottajaa, jakelijaa, kerääjää, kierrättäjää, esikäsittelijää ja muuta käsittelijää;

17) *johdottomalla työkalulla* paristo- tai akkukäyttöistä kädessä pidettävää sähkö- ja elektroniikkalaitetta, jota käytetään huolto-, rakennus- tai puutarhanhoitotarkoituksiin;

18) *keräysasteella* tietyinä kalenterivuotena prosenttiosuutta, joka saadaan jakamalla jäte-

lain 18 h §:n 6 momentin ja 18 d §:n 1 momentin sekä tämän asetuksen 7 §:n 1 momentin mukaisesti kyseisenä kalenterivuonna Suomessa kerättyjen käytettyjen kannettavien paristojen ja akkujen paino niiden kannettavien paristojen ja akkujen keskimääräisellä painolla, jotka tuottajat joko myyvät suoraan käyttäjille tai toimittavat kolmansille osapuolille myytäväksi käyttäjille Suomessa kyseisenä kalenterivuotena ja sitä edeltävinä kahdena kalenterivuotena; vuosittaisiin keräys- ja myyntilukuihin on sisällytettävä sähkö- ja elektroniikkalaitteissa olevat kannettavat paristot ja akut.

4 §

Eräiden vaarallisten aineiden rajoitukset

Seuraavia paristoja ja akkua, mukaan lukien sähkö- ja elektroniikkalaitteisiin, ajoneuvoihin ja muihin tuotteisiin sisältyvät paristot ja akut, ei saa saattaa markkinoille:

1) paristot ja akut, joissa on yli 0,0005 painoprosenttia elohopeaa, lukuun ottamatta enintään kaksi painoprosenttia sisältäviä nappiparistoja;

2) kannettavat paristot ja akut, joissa on yli 0,002 painoprosenttia kadmiumia, lukuun ottamatta paristoja ja akkua, jotka on tarkoitettu käytettäväksi hätä- tai hälytysjärjestelmissä, hätävalaistus mukaan lukien, lääkinnällisissä sähkö- ja elektroniikkalaitteissa tai johdottomissa työkaluissa.

Jätelain 18 b §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetuissa ajoneuvoissa käytettävien ajoneuvo-paristojen ja -akkujen ja teollisuusparistojen ja -akkujen sisältämiin vaarallisiin aineisiin sovelletaan kuitenkin, mitä jätelaisissa ja kemikaalilaisissa (744/1989) sekä niiden nojalla annetuissa säännöksissä säädetään eräiden vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta ajoneuvoissa.

5 §

Paristojen ja akkujen ominaisuuksien parantaminen

Valmistajan on pyrittävä jatkuvasti parantamaan paristojen ja akkujen koko niiden elinkaaren aikaisia ominaisuuksia ympäristönsuojelun kannalta ja myyjän tai muun ja-

kelijan vastaavasti pitämään kaupan sellaisia paristoja ja akkuja, jotka sisältävät mahdollisimman pieniä määriä vaarallisia aineita tai joissa elohopea, kadmium, lyijy ja muut vaaralliset aineet on korvattu haitattomammilla aineilla.

6 §

Erilliskeräystä ja vastaanottoa koskevat yleiset vaatimukset

Tuottajan on kuljetusten ympäristövaikutukset huomioon ottaen huolehdittava, että perustetaan käytettyjen paristojen ja akkujen keräys- ja vastaanottojärjestelmiä ja ryhdytään tarvittaviin muihin toimiin, joilla maksimoidaan käytettyjen paristojen ja akkujen erilliskeräys ja vastaavasti minimoidaan niiden käsittely sekalaisena yhdyskuntajätteenä siten, että saavutetaan korkea kierrätysaste kaikille käytetyille paristoille ja akuille.

7 §

Käytettyjen kannettavien paristojen ja akkujen erilliskeräys ja vastaanotto

Sen lisäksi, mitä jätelaissa ja edellä 6 §:ssä säädetään käytettyjen kannettavien paristojen ja akkujen erilliskeräyksestä ja vastaanotosta, tuottajan on huolehdittava, että:

1) käyttäjällä on mahdollisuus poistaa käytöstä käytetyt paristot tai akut häntä lähellä olevassa helppopääsyisessä vastaanottopaikassa;

2) käytettyjen paristojen ja akkujen keräys ja vastaanotto sovitetaan tarpeen mukaan yhteen jätelain 18 b §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajavastuuseen perustuvien keräys- ja jätehuoltojärjestelmien kanssa.

Jätelain 18 h §:n 6 momentissa ja 18 d §:n 1 momentissa mainittuihin sellaisiin keräys- ja vastaanottopaikkoihin, jotka on tarkoitettu vain käytetyille kannettaville paristoille ja akuille, ei tarvita ympäristönsuojelulain

(86/2000) 28 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettua ympäristölupaa.

8 §

Käytettyjen kannettavien paristojen ja akkujen keräysaste ja sen seuranta

Tuottajan on huolehdittava, että saavutetaan vähintään seuraavat käytettyjen kannettavien paristojen ja akkujen keräysasteet:

1) 25 prosenttia 1 päivään tammikuuta 2012 mennessä;

2) 45 prosenttia 1 päivään tammikuuta 2016 mennessä.

Pirkanmaan ympäristökeskuksen on 17 ja 18 §:n mukaisesti ilmoitettujen ja koottujen tietojen perusteella vuosittain seurattava käytettyjen kannettavien paristojen ja akkujen keräysasteita noudattaen liitteessä 1 olevaa seurantajärjestelmää.

9 §

Käytettyjen ajoneuvoparistojen ja -akkujen ja teollisuusparistojen ja -akkujen erilliskeräys ja vastaanotto

Sen lisäksi, mitä jätelaissa ja edellä 6 §:ssä säädetään käytettyjen ajoneuvoparistojen ja -akkujen ja teollisuusparistojen ja -akkujen erilliskeräyksestä ja vastaanotosta, tuottajan on huolehdittava, että:

1) käytetyt ajoneuvoparistot ja -akut kerätään käyttäjältä tai että käyttäjällä on mahdollisuus poistaa käytöstä käytetyt paristot ja akut häntä lähellä olevassa helppopääsyisessä vastaanottopaikassa;

2) käytettyjen ajoneuvoparistojen ja -akkujen keräys ja vastaanotto sovitetaan tarpeen mukaan yhteen jätelain 18 b §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettujen ajoneuvojen tuottajavastuuseen perustuvien keräys- ja jätehuoltojärjestelmien kanssa;

3) käytetyt teollisuusparistot ja -akut otetaan aina vastaan käyttäjältä riippumatta niiden kemiallisesta koostumuksesta tai alkupe-
räästä.

10 §

Käytettyjen ajoneuvoparistojen ja -akkujen ja teollisuusparistojen ja -akkujen käsittelyä koskevat rajoitukset

Käytettyjen teollisuusparistojen ja -akkujen ja ajoneuvoparistojen ja -akkujen sijoittaminen kaatopaikalle tai käsittely polttamalla on kielletty.

11 §

Esikäsittely ja kierrätys

Tuottajan on huolehdittava, että ennen 26 päivää syyskuuta 2009 perustetaan jätehuoltojärjestelmiä siten, että kaikki erilliskerätyt tunnistettavat käytetyt paristot ja akut esikäsitellään ja kierrätetään käyttäen terveyden ja ympäristön suojelun kannalta parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa. Tehdessään sopimuksia esikäsitely- ja kierrätyslaitosten kanssa tuottajan on asetettava etusijalle laitokset, jotka käyttävät Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 761/2001 mukaisia ympäristöasioiden hallintajärjestelmiä.

Esikäsitely- ja kierrätyslaitoksen on sen lisäksi, mitä ympäristönsuojelulaissa säädetään, täytettävä seuraavat vaatimukset:

1) jos käytettyjä paristoja ja akkuja kerätään yhdessä jätteenä käytöstä poistettavien jätelain 18 b §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettujen ajoneuvojen tai 5 kohdassa tarkoitettujen sähkö- ja elektroniikkalaitteiden kanssa, esikäsitelyssä poistetaan paristot ja akut kerätyistä ajoneuvo- tai sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta;

2) esikäsitelyssä noudatetaan viimeistään 26 päivästä syyskuuta 2009 liitteen 2 kohdan A mukaisia vähimmäisvaatimuksia;

3) kierrätyksessä saavutetaan ennen 26 päivää syyskuuta 2011 liitteen 2 kohdan B mukaiset kierrätystehokkuudet.

Edellä 1 ja 2 momentin mukaisesti esikäsiteltyjen ja kierrätettyjen käytettyjen paristojen ja akkujen jäännökset ja muut jätteet saa

käsitellä polttamalla tai sijoittaa kaatopaikalle noudattaen, mitä ympäristönsuojelulaissa ja jätelaissa sekä niiden nojalla jätteen polttamisesta tai kaatopaikalle sijoittamisesta säädetään.

Käytettyjen paristojen ja akkujen esikäsitelyn ja kierrätyksen ympäristölupaa koskevasta hakemuksesta ja lupa-asian käsittelystä säädetään ympäristönsuojelulaissa ja ympäristönsuojeluasetuksessa (169/2000).

12 §

Vienti esikäsiteltäväksi ja kierrätettäväksi

Käytettyjen paristojen ja akkujen esikäsitely ja kierrätys voidaan järjestää muualla kuin Suomessa noudattaen, mitä jätteiden siirroista erikseen säädetään.

Käytettyjen paristojen ja akkujen vientiä Euroopan yhteisöstä pidetään liitteessä 2 säädettyjen velvoitteiden ja tehokkuuksien mukaisena vain, jos on luotettavaa näyttöä, että esikäsitely ja kierrätys on järjestetty tämän asetuksen vaatimuksia vastaavalla tavalla.

13 §

Paristoon, akkuun ja paristoyksikköön tehtävät merkinnät

Tuottajan on huolehdittava, että:

1) markkinoille saatettavissa paristoissa, akuissa ja paristoyksiköissä on niiden erilliskeräystä ja raskasmetallipitoisuutta osoittavat liitteen 3 kohdan A mukaiset merkinnät;

2) 26 päivästä syyskuuta 2009 markkinoille saatettavissa kannettavissa paristoissa, akuissa ja paristoyksiköissä sekä ajoneuvoparistoissa ja -akuissa on niiden tehoa osoittavat liitteen 3 kohdan B mukaiset merkinnät.

14 §

Tiedottaminen käyttäjille

Tuottajan ja tuottajayhteisön on julkisin tiedotuskampanjoin sekä muulla tiedottami-

sella, neuvonnalla ja valistuksella huolehdittava, että käyttäjät saavat kattavasti tietoja:

1) paristojen ja akkujen sisältämien aineiden mahdollisista ympäristö- ja terveysvaikutuksista sekä käytettyjen paristojen ja akkujen erilliskeräykseen ja kierrätykseen osallistumisen merkityksestä;

2) rajoituksista käytettyjen paristojen ja akkujen käsittelyssä lajittelemattomana yhdyskuntajätteenä ja tarpeesta toimittaa käytetyt paristot ja akut erilliskeräykseen;

3) käyttäjien käytettävissä olevista keräysjärjestelmistä sekä keräys- ja vastaanottopaikoista;

4) 13 §:ssä tarkoitettujen merkintöjen merkityksestä.

15 §

Jätehuoltokustannusten ilmoittaminen tuotteen hinnassa

Käytettyjen kannettavien paristojen ja akkujen keräyksestä, esikäsittelystä, kierrätyksestä ja käsittelystä aiheutuvia kustannuksia ei saa ilmoittaa erikseen käyttäjälle uutta paristoa tai akkua myydessä.

16 §

Tuottajatiedostoon tehtävän ilmoituksen sisältö

Jätelain 50 b §:n 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksessa paristojen tai akkujen tuottajan tai tätä edustavan tuottajayhteisön merkitsemiseksi tai hyväksymiseksi tuottajatiedostoon on oltava seuraavat tiedot:

1) tuottajan tai tuottajayhteisön nimi tai toiminimi, yhteys- ja osoitetiedot, yhteyshenkilön nimi ja asema sekä yritys- ja yhteisötunnus;

2) selvitys tuottajan tai tuottajayhteisön edustamien tuottajien markkinoimista paristoista ja akuista ja niiden markkina-alueesta sekä tuottajan tai tuottajien yhteisestä liikevaihdosta ja euro- ja painoperusteisesta markkinaosuudesta eriteltyinä paristo- ja akkutyypeittäin 3 §:n 4, 6 ja 7 kohdan mukaisesti;

3) tiedot tuottajan tai tuottajayhteisön järjestämästä jätehuollosta, kuten keräys- ja vastaanottoaikkaverkostosta, kuljetuksesta, esikäsittelystä ja kierrätyksestä, jätehuollon piiriin kuuluvien käytettyjen paristojen ja akkujen lajista, laadusta, määrästä ja alkuperästä sekä jätehuollon toiminta-alueesta;

4) selvitys jätehuollon järjestämiseen liittyvistä sopimuksista ja sopimuskuppaneiden ympäristöluvista sekä mahdollisista ympäristöjohtamis- ja laatujärjestelmistä.

Tuottajayhteisön tekemässä ilmoituksessa on lisäksi oltava seuraavat tiedot:

1) selvitys tuottajayhteisön edustamista tuottajista, mukaan lukien yritysten nimet, yritys- ja yhteisötunnukset ja tuottajayhteisöön liittymispäivämäärät;

2) tuottajayhteisön säännöt ja tarvittaessa muu selvitys, josta käy ilmi, miten velvoitteet on jaettu tuottajien kesken ja miten uusi tuottaja voi sopia tuottajavastuun hoitamisesta tuottajayhteisön kanssa;

3) selvitys vakavaraisuuden arvioimiseksi.

Tuottajan ja tuottajayhteisön on ilmoitettava viipymättä Pirkanmaan ympäristökeskukselle, jos sen nimi, toiminimi tai yhteystiedot muuttuvat tai jos ilmoitetuissa jätehuoltojärjestelmissä tai sopimusjärjestelyissä tapahtuu olennaisia muutoksia. Tuottajayhteisön on lisäksi ilmoitettava viivytyksettä Pirkanmaan ympäristökeskukselle yhteisön sääntöjen muutoksista ja siihen liittyneistä uusista tai siitä eronneista tuottajista.

17 §

Seurantatietojen ilmoittaminen

Tuottajan ja tuottajayhteisön on ilmoitettava Pirkanmaan ympäristökeskukselle vuosittain maaliskuun loppuun mennessä, ensimmäisen kerran vuonna 2010, eriteltyinä paristo- ja akkutyypeittäin 3 §:n 4, 6 ja 7 kohdan mukaisesti edellistä vuotta koskevat seuraavat tiedot:

1) Suomen markkinoille saatettujen paristojen ja akkujen, mukaan lukien sähkö- ja elektroniikkalaitteisiin ja ajoneuvoihin sisältyvät paristot ja akut, ja maasta vietyjen tällaisten paristojen ja akkujen määrä tonneina sekä selvitys ilmoitettujen tietojen arviointi- ja laskentaperusteista;

2) kerättyjen käytettyjen paristojen ja akkujen, mukaan lukien sähkö- ja elektroniikkalaitteista ja ajoneuvoista poistetut paristot ja akut, määrä tonneina;

3) esikäsiteltyjen ja kierrätettyjen käytettyjen paristojen ja akkujen määrä tonneina sekä saavutetut kierrätystehokkuudet;

4) maasta vietyjen käytettyjen paristojen ja akkujen määrä sekä yksilöidyt tiedot niiden esikäsitelystä ja kierrätyksestä ja saavutetuista kierrätystehokkuuksista.

18 §

Seurantatietojen kokoaminen ja toimittamisen komissiolle

Pirkanmaan ympäristökeskuksen on tässä asetuksessa asetettujen velvoitteiden noudattamisen seuraamiseksi ja valvomiseksi vuosittain, ensimmäisen kerran vuonna 2010, koottava 17 §:ssä tarkoitetut edellistä vuotta koskevat seurantatiedot ja arvioitava saavutetut keräysasteet ja -tasot sekä kierrätystehokkuudet.

Pirkanmaan ympäristökeskuksen on lisäksi vuosittain kesäkuun loppuun mennessä, ensimmäisen kerran vuonna 2013, toimitettava 1 momentissa tarkoitetut kooste ja arvio Euroopan yhteisöjen komissiolle. Niissä on myös selvitettävä, miten seurantatiedot on hankittu tai saatu.

19 §

Täytäntöönpanokertomus

Pirkanmaan ympäristökeskuksen on paristoista ja akuista sekä käytetyistä paristoista ja akuista ja direktiivin 91/157/ETY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/66/EY 22 artiklan mukaisesti joka kolmas vuosi 26 päivään kesäkuuta mennessä toimitettava Euroopan yhteisöjen komissiolle kertomus mainitun direktiivin täytäntöönpanosta Suomessa. Ensimmäinen kertomus on toimitettava vuonna 2013 ja sen on katettava ajanjakso 26 päivään syyskuuta 2012 saakka.

Kertomus on laadittava Euroopan yhteisöjen komission vahvistaman kyselylomakkeen perusteella. Kertomuksessa on seurantatietojen ilmoittamisen lisäksi tehtävä selkoa

paristoista ja akuista aiheutuvien haitallisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi toteutetuista seuraavista toimista:

1) tuottajien vapaaehtoisin toimin toteutettu paristoihin ja akkuihin sisältyvien raskasmetallien ja muiden vaarallisten aineiden määrän vähentäminen;

2) jätteen synnyn ehkäisyä edistävät toimet;

3) uuden kierrätys- ja käsittelytekniikan kehittäminen;

4) taloudellisten toimijoiden osallistuminen ympäristöasioiden hallintajärjestelmiin;

5) edellä mainittuja aloja ja seikkoja koskeva tutkimus ja sen edistäminen.

20 §

Valvonta

Tämän asetuksen 4, 13 ja 15 §:n sekä 22 §:n 3 momentin noudattamista valvoo Turvatekniikan keskus.

21 §

Jätelain eräiden säännösten soveltaminen

Jätelain 3 a luvun tuottajavastuuta koskevia säännöksiä sovelletaan paristoihin ja akkuihin 26 päivästä syyskuuta 2008.

Paristojen ja akkujen tuottajan ja tuottajayhteisön on tehtävä jätelain 50 b §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus Pirkanmaan ympäristökeskukselle 26 päivään syyskuuta 2008 mennessä.

22 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 26 päivänä syyskuuta 2008.

Tällä asetuksella kumotaan eräitä vaarallisia aineita sisältävistä paristoista ja akuista 26 päivänä tammikuuta 1995 annettu valtioneuvoston päätös (105/1995) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Tämän asetuksen voimaan tullessa markkinoille saatettaviin paristoihin ja akkuihin, jotka eivät täytä tämän asetuksen vaatimuksia,

sovelletaan, mitä jätelain 57 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Käytettyjen kannettavien paristojen ja akkujen 8 §:n 2 momentin mukainen keräysasteiden seuranta ja niitä koskevan 18 §:ssä tarkoitetun koosteen toimittaminen Euroopan yhteisöjen komissiolle

Vuosi	Tietojenkeruu myynnistä (M)	Tietojenkeruu keräyksestä (K)	Keräysasteen (KA) laskenta	Kooste komissiolle
2009	M 1	K 1		
2010	M 2	K 2		
2011	M 3	K 3	$KA\ 3 = 3 * K\ 3 / (M\ 1 + M\ 2 + M\ 3)$	
2012	M 4	K 4	$KA\ 4 = 3 * K\ 4 / (M\ 2 + M\ 3 + M\ 4)$ Tavoitteena 25 %	
2013	M 5	K 5	$KA\ 5 = 3 * K\ 5 / (M\ 3 + M\ 4 + M\ 5)$	KA 4
2014	M 6	K 6	$KA\ 6 = 3 * K\ 6 / (M\ 4 + M\ 5 + M\ 6)$	KA 5
2015	M 7	K 7	$KA\ 7 = 3 * K\ 7 / (M\ 5 + M\ 6 + M\ 7)$	KA 6
2016	M 8	K 8	$KA\ 8 = 3 * K\ 8 / (M\ 6 + M\ 7 + M\ 8)$ Tavoitteena 45 %	KA 7
2017	M 9	K 9	$KA\ 9 = 3 * K\ 9 / (M\ 7 + M\ 8 + M\ 9)$	KA 8
2018	M 10	K 10	$KA\ 10 = 3 * K\ 10 / (M\ 8 + M\ 9 + M\ 10)$	KA 9
2019	jne.	jne.	jne.	KA 10
jne.				

*Liite 2***Esikäsittely- ja kierrätysvaatimukset****A. Esikäsittely**

1. Esikäsittelytoimiin on sisällyttävä vähintään kaikkien nesteiden ja happojen poisto.
2. Esikäsittelylaitoksessa suoritettavan esikäsittelyn ja mahdollisen (myös väliaikaisen) varastoinnin on tapahduttava tiloissa, joissa on läpäisemättömät pinnat ja soveltuva säänkestävä kate, tai soveltuviissa säiliöissä.

B. Kierrätys

1. Kierrätyslaitoksessa on saavutettava vähintään seuraavat kierrätystehokkuudet:
  - a) lyijyparistoista ja -akuista kierrätetään keskimäärin 65 painoprosenttia mukaan lukien sellainen lyijyisisällön mahdollisimman tehokas kierrätys, joka voidaan teknisesti toteuttaa ilman liiallisia kustannuksia;
  - b) nikkelikadmiumparistoista ja -akuista kierrätetään keskimäärin 75 painoprosenttia mukaan lukien sellainen kadmiumsisällön mahdollisimman tehokas kierrätys, joka voidaan teknisesti toteuttaa ilman liiallisia kustannuksia;
  - c) muista käytetyistä paristoista ja akuista kierrätetään keskimäärin 50 painoprosenttia.

Paristoon, akkuun ja paristoyksikköön tehtävät merkinnät**A. Erilliskeräystä osoittavat tunnukset**

1. Erilliskeräystä osoittava tunnus on jäljempänä esitetty pyörillä varustettu jäteastia, jonka yli on vedetty risti:

2. Paristot, akut ja nappiparistot, joissa on yli 0,0005 prosenttia elohopeaa, yli 0,002 prosenttia kadmiumia tai yli 0,004 prosenttia lyijyä, on lisäksi merkittävä kyseisen metallin kemiallisella merkillä: Hg, Cd tai Pb. Raskasmetallipitoisuutta ilmaiseva tunnus on painettava kohdassa 1 kuvatun tunnuksen alle, ja sen on oltava kooltaan vähintään neljäsosa mainitun tunnuksen koosta.

3. Kohdassa 1 kuvatun tunnuksen on peitettävä vähintään kolme prosenttia pariston, akun tai paristoyksikön laajimmasta sivusta ja tunnus saa olla enintään 5×5 senttimetriä. Lieriömäisissä kennoissa tunnuksen on peitettävä vähintään 1,5 prosenttia pariston tai akun pinta-alasta ja tunnus saa olla enintään 5×5 senttimetriä.

4. Jos pariston, akun tai paristoyksikön koko on sellainen, että tunnuksen pinta-ala olisi pienempi kuin $0,5 \times 0,5$ senttimetriä, paristoa, akkua tai paristoyksikköä ei tarvitse merkitä, mutta pakkaukseen on painettava tunnus, jonka koko on vähintään 1×1 senttimetri.

5. Tunnukset on merkittävä näkyvästi, helposti luettavasti ja pysyvästi.

B. Tehoa osoittavat merkinnät

1. Paristojen, akkujen ja paristoyksikköjen teho on ilmoitettava niissä olevin näkyvin, selkein ja pysyvin merkinnöin.

Valtioneuvoston asetus

sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty ympäristöministeriön esittelystä, muutetaan sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta 9 päivänä syyskuuta 2004 annetun valtioneuvoston asetuksen (852/2004) 4 §:n 1 momentin 4 kohta sekä lisätään 4 §:n 1 momenttiin uusi 5 kohta ja 4 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

4 §

Tuotteen suunnittelu ja valmistus

Sähkö- ja elektroniikkalaitte on suunniteltava ja valmistettava siten, että:

4) tuotteesta ei aiheudu jätteenä vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle eikä haittaa tai vaikeutta jätehuollon järjestämiselle;

5) jos laitteeseen on sisällytetty paristo tai akku, käytetty paristo tai akku voidaan helposti ja turvallisesti poistaa laitteesta ja si-

hen on liitetty poistamista koskevat ohjeet sekä tiedot pariston tai akun lajista.

Edellä 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettuja vaatimuksia ei sovelleta, jos turvallisuuteen tai suorituskykyyn liittyvät taikka lääketieteelliset tai tietoturvallisuussyyt edellyttävät jatkuvaa virransyöttöä ja kiinteää kytkentää laitteen ja pariston tai akun välillä.

Tämä asetus tulee voimaan 26 päivänä syyskuuta 2008.

Tätä asetusta sovelletaan tämän asetuksen voimaan tullessa markkinoille saatettaviin sähkö- ja elektroniikkalaitteisiin.

Uusi paristodirektiivi	Kansallinen lainsäädäntö *
Art. 1	JäteL 18 a §, VNa, VNaSER
Art. 2	JäteL 18 b.1.6, VNa 2 §
(2(1) toinen virke)	Ei tarvitse siirtää
Art. 3	VNa 3 §
Art. 4	VNa 4 §
Art. 5	VNa 5 §
Art. 6 (1)	VNa, VNaSER (ei tarvitse erikseen siirtää)
(2)	VNa, VNa 20 ja 22 §, VNaSER ja sen voimaantulosäännös, JäteL 57 §, YSL 87.1-2
Art. 7	VNa 6 §
Art. 8 (1-2)	JäteL 18 c, 18 d, 18 h.6, 18 i §, VNa 7 §
(3-4)	JäteL 18 c, 18 d, 18 h.6, 18 i §, VNa 9 §
Art. 9	Ei tarvitse siirtää
Art. 10 (1)	VNa 3.18, 8.2, 17, 18 § ja liite 1
(2)	VNa 8 §
(3)	VNa 8, 17, 18 § ja liite 1
(4 a)	Ei tarvitse siirtää
(4 b)	JäteL 18 c.4.1 § (siirretään kun vahvistettu komitologiassa)
Art. 11	VNaSER 4 §, JäteL 18 e.4 §
Art. 12 (1-4)	VNa 11 § ja liite 2, YSL
(5)	VNa 17, 18, JäteL 18 f §
(6-7)	JäteL 18 c.4.1 § (siirretään kun vahvistettu komitologiassa)
Art. 13	VNa 11.1 §
Art. 14 (1. virke)	VNa 10 §
(2. virke)	VNa 11.3 §

Art. 15		VNa 12 §, JäteL 18 n.2 § (komitologiatäsmennykset)
Art. 16	(1 ja 6)	JäteL 18 c.1, 18 c.2, 18 o.1 §
	(2)	JäteL 18 o.3 §
	(3)	VNa 14 §
	(4)	VNa 15 §
	(5)	JäteL 18 o. 2 §
Art. 17		JäteL 50 b, 50 c § (komitologiatäsmennykset), VNa 16 §
Art. 18		Ei tarvitse siirtää
Art. 19		JäteL 18 g §
Art. 20	(1-2)	JäteL 68.2 §, VNa 14 §
	(3)	JäteL 18 h.6 §
Art. 21		JäteL 18 e.3, 18 e.4, 18 n.1 § (komitologiatäsmennykset), VNa 13 § ja liite 3
Art. 22		VNa 19 §
Art. 23 ja 24		Ei tarvitse siirtää
Art. 25		JäteL 60- 61 §, YSL (rangaistussäännökset)
Art. 26		JäteL, VNa 21 ja 22 §, VNaSER voimaantulosäännös
Art. 27		Ei tarvitse siirtää
Art. 28		VNa voimaantulosäännökset
Art. 29 ja 30		Ei tarvitse siirtää
Liite I		VNa liite 1
Liite II		VNa liite 3
Liite III		VNa liite 2

* JäteL	Jätelaki sellaisena kuin se on esityksen mukaisesti muutettuna
VNa	Luonnos valtioneuvoston asetukseksi paristoista ja akuista (HE:n liite 2)
VNaSER	Valtioneuvoston asetus 853/2004 muutettuna luonnoksen mukaisesti (HE:n liite 3)
YSL	Ympäristönsuojelulaki